

Redakcija
"Varpo" 11, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 18. Plymouth, Pa., d. 1 Gegužio (May) 1901 m. Metas XVI.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Rasiant apie permainą adreso
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinčių pamatyti mūsų
aikraštį siunčiame vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virszaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybė Lietuvnikų"

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE.....	\$0.25
ONE INCH ONCE.....	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR.....	\$10.00

all communications must be addressed

J.-J. Panksztyt & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybė Lietuvnikų“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:
JOB PRINTING in all modern languages.

"Vienybė Lietuvnikų"

Iszeina kožną Seredą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
Į UZMARE.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkėjimai: už vieną sykį	50c.
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitais neisimuncia, kaip tik per MONEY ORDER, o registravotose gramotose ant szito antraazo:

J. J. Panksztyt & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

Star Drug Store.

kampas Main & Eno str.
PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemiskus dalykus. Gerą muilą, szeptecius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių mažmožių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigai.

Sūsiszneckam visokiose kalbose. Pinigų priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.
Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

772 Milwaukee Ave. Chicago, Illinois.

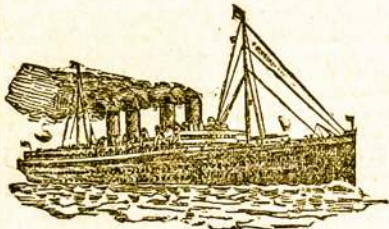
PRIIMA { nuo 8 iki 10 ryto
LIGONIUS { nuo 12 iki 1 po piet
                  { nuo 7 iki 9 vakare.

Atėik pats arba gali paszaukt į savo namus Gydau pasekmingai ir didziausioje paslaptyje užlaikau užsikrecziancias limpanczias, gėdingas ir prastoto vyriszkuo ligas.
Atsiszaukiantiems per laiszką su apraszynu savo ligos duodu rodą.

Telephonas 309 - 2 S. S.

P. V. Obiecunas,

1118 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakortes ant visokių linijų ir siuncziam pinigų į visas dalis svieto Doviernastis (pavedimus rseztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Iszmainau visokius pinigų ont amerikonzszkų ir t. t. Darau apszergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliausv užlaikytų kastlegarnėje, tegul szaukiael prie maneš, o aaz jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o b-zite užganėdinti.

W. Matuseviczius.

Uzdėjan krantuvę visokių tavorų kaip ant tai: marsezkinų, kalnierų, naktaižų, petneszų, visokių skrybėlių, maininių czeverykų, marsezkinų ir dar kitokių daigtų. Teipogi lalkau ir kriaucziszką szapą, eiuviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai jeigu einat pas žydą, geriaue eikit pas savo tautietį 112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Krautuve Fornicziu.

Czlonai gausite pigiansiai visokius namintus rakandus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas sykį pas mus pirkes, ateina ir kita sykį. Susikalbėti galima visaip.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

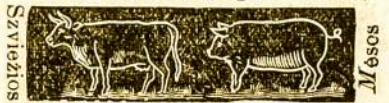
Griaicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave. Scranton, Pa.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausie gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatizsku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėšą, kiaulieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-
tu, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už pigesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas Ad. Adžgaucka

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

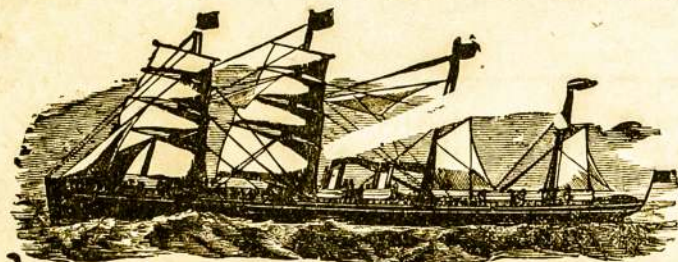
Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church uleyzių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
                  { nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greicioziųjų laivų už pigiausią prekę. Esu užvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszekėti lietuvizškai ir lenkizškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teisposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir izimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuvizskas ir Lenkizskas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greicioziųjų ir drucziausių laivų. Izmaino visokius piningus, o ir nusiunczja į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA

Kas nori gero tavcro gauti ir skanaus gerymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką** Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĒVYNĒS MYLĒTOJŲ“ DRAUGYSTĒS.

Prezidentas — V. Daukszys
 764 S. 2 str. Philadelphi, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
 412 Breaker Str. — Scranton, Pa.

Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

The Fair Store.

Prekės mus krautuveje:

Viedrali dēl anglių	15c.
Cēberiai	65c.
Pintinės del drapanų	39c.
Skalbrynės	10c.
Spindynės	10c.
Zerkolai	5c.
10 stuopu blekinės	10c.
Kedžių sėdynės	7c.
Duoniniai peiliai	10c.
Duonmalzės	5c.

THE FAIR STORE
 Pirmiaus Hersberger's stand 43 E. Main st.
 Abe J. Stone, savinikas.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyczia Chicagoje ir paduoda žmonėms svarbiauses ir teisingiauses žines iz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujusias politizskas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpattytėse, apie jų darbus, uždarbius, naujiausius iszradimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lietuva“ skaito dasizinos apie viską, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir iszmoks žmonizškai pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200, ant pusės metų \$1.00. Pinigai tur but užmokėti isz viršaus.

Užsiraszdami ir pinigų siudami adresuokite teip:

A. Olszewski.

924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

AGENTAS

asekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ ūn ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVCRAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriausę ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėlgi perkantieji ir įzdavėjai (karcziamjikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

6 West Main st. — tai yra mus numeris. 100 centų nupirka daugiau mėsos mus krautuveje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodėl? Mes perkame už pinigus ir parduodame už pinigus, už tai nekur neprakiezame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREKES MUS MESOS KSAUTUVE. 6 W. Main st. Plymouth, Pa.

Apszvieta ir Mokslas už pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokizskas drukas, puikiam apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuvizskas drukas, puikiam apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksmimimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuvizskas laikrasztis, nedėlinis, ant pusės meto \$1.00

Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabartės atiduodu ta viska draugia kaip yra aukszcziaus minėta, tiktai už \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz sito svraszo, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena isz szitu trijų: 1 Vienybe Lietuvnkū, 2 Lietuva 3 Ateitis. Kožnas pirkėjas ezios mano ofertos, turi tiesa pasiskirti sau viena isz aukszcziaus minėta laikraszčių ir sykiu su stellingku tur danezt man laikraszczio vardą.

Kas nenori arba negali atsiliesti pilnos sumos pinigų t. y. \$5.00 sykiu su stellingku, tas tegul slunczia \$1.00, bet nemažiaus, o kitus \$1.00 damokės ant expreso primdamas pirkinį. O jeigu kas nezeisiteka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul suideda su drangu per pusę, o abudu džiungsis pasi-naudoje iz szites mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szites telp gausios progos, nes ezia oferta padariau tiktai vien dēl jūsz labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigus reikia siusti per Money Order, arba registravotol gromatol. Adreauokite sziteip: **M. Mockus,** Bx 54, Detroit, Mich.

CHICAGO
 BUFFALO
 ST. LOUIS
 ST. PAUL
 ST. CINCINNATI
 ST. KANSAS CITY
 ST. CLEVELAND
 ST. PITTSBURGH
 ST. PHOENIX
 ST. MEMPHIS
 ST. INDIANAPOLIS
 ST. COLUMBUS
 ST. CINCINNATI
 ST. CLEVELAND
 ST. PITTSBURGH
 ST. PHOENIX
 ST. MEMPHIS
 ST. INDIANAPOLIS
 ST. COLUMBUS

THE HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.

the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the

For information, Rates, etc., address
 439 BROADWAY, N. Y. 288 MAIN ST., BUFFALO. 100 ADAMS ST., CHICAGO. EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS. 26 EXCHANGE PLACE, N. Y.
T. E. CLARKE, Gen'l Superintendent.
T. W. LEE, Gen'l Passenger Ag't.
B. D. CALDWELL, Traffic Manager.

Lackawanna Railroad

Joe Harrio HOTELIS

103 E. Main ir kampo Eno str.
 Szaltas alus, skani arlekka, cigarai pirmos klases
 Teisposgi užkandžiai dovanai kas vakars.
 Jonas Drapiwskis Bartenderis.

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Užlaiko geriausią Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdj pastiprianczių gerymų, teipgi skaniausių Cigarų, tik nepamirszkite vietos

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.
 SHENANDOAH, PA.

PERŽVALGA.

— Lenkiszkoji „Zgoda” skundžiasi, kodėl nepradėta iki šiol išleidimo laikraščio „Freedom”. Iš lenkų pusės esą jau visas pagaminta, bet lietuviai su rusiniais su nieku neatsiliepia. Teisingas skundas. Prie šitos progos pridėrėtų paminėti kad atėjo pagabi valanda ir mūsų apšviestam Europoje išpildyti savo staciją užduotę ir apsireikšti platesniam švietimui lietuviškos tautos vardan. Viena emigracija negali pilnai reprezentuoti Lietuvą.

— Lietuviška draugystė „Sandara” įsteigė mieste W. Shaw, Skotijoj, krantuvę valgomų daiktų ir jai labai gerai sekasi. Vienų tik miltų parduoda per mėnesį apie 16 tonų. Ruginius miltus parsigabena staciaziai iš Liepojos. Kvietinius miltus keta parsigabenti tiesiog iš Amerikos, nes perkant iš antrų ar trečių rankų, turi daug brangiaus užmokėti. Draugystė iš savo pelno skiria tulą dalį ant lietuviškų tautiškų reikalų.

— Scrantone kasierius szv. Stanislovo draugystės sunaudojo ant savo reikalų draugystės pinigų ir nenorėjo nieku budu atsiteisti. Draugystė kasierių apskundė, kur sudžia jį pastatė po \$1000 kaucijos, kurios nėsant kam užstatyti, kasierius tapo nugabentas iki provai į kalėjimą.

— Seimas Lietuvių Laisvamanių Susivienijimo atsibus Scranton, Pa. 2 d. Berželio.

— Išėjęs medicinos mokslą, tautietis A. Bacevyczius apsigyveno, kaip gydytojas, Chicago'je, Ill., 9132 Commercial Ave, So.

— Petropilėj Lietuviškoji savyszalpos draugystė” parengė ant 20 Balandžio szių literatizką — dramatiszką vakarą. Vakarų programa apėmė skaitymus ir lietuviškas dainas; teipgi atliktos buvo

dvi komedijos: „Aukso verzis” ir „Dėdė atvažiavo.” Užtėmytina, kad szių sykį gradonaczalnykas pavelyjo isztisioj programoj idėti lietuviškai visų-viso tik komedijų antgalvius, szejp visas spaudinta rusizskai.

— „Tėvynė” 17 numerije pranesza raportą kun. Miluko, kurį tasai išduoda Susiv. prezidentui, kun. Kaupui. Mat, kun. Milukas buvo nusiųstas į Waterbury su dokumentais ir affidavitais pertikrinti Waterburieczius apie prasikaltimus Damijonaiczio su Tareila. Pasirodo dabar, kad szv. Pranciszkaus draugystė arba kun. Saurusaitis su Grinium yra tuos affidavitus parengę ir prikalbinę lengvatikius žmones, net 4, tai paliudyti, už tai, kad per D. ir T. juodu atmetė iz 15 seimo. Kun. Miluko misija, kaip pats prisipažįsta, nenusisekė — negavo perskaityti nė affidavitų.

Iš Lietuvos.

Vaisiai sumaskolinimo. (Papilis, Zarasų pav.). Papilyj gyvena jau senyvas žmogus Czepanis; tai labai doras valseziaus rasztininkas; tokių rasztininkų retai kur galima rasti pas mus. Bet tamsiems valsezionims jis nepatinka; jau ne vieną skundą jie ant jo davė, bet vis nieko nepelno. Peraitą rudenį vėl susitarę keliolika girtų valsezionių padavė skundą ant jo pasredninkui. „Kam mes mokinomes maskoliszkai”? raszė jie: „mes su nieku negalime pasikalbėt maskoliszkai, tai nors rasztininkas tegul kalba! O dabar jis vis tik lietuviškai!... Mes nenorime tokio rasztininko!... Duokit mums kitą! tegul jis kalba su mumis maskoliszkai”... Pasredninkas tuoj norėjo Czepanį nuo vietos atstatyti, bet rasztininkas prikalbėjo jį suszaukt pirma visą valsezių ir paklaust, ar nenor

jie jo. Atvažiavęs ant susirinkimo pasredninkas paklausė, kam nepatinka Czepanis. Visi tyli, net ir tie, kurie skundą buvo padavę. Pasredninkas vėl klausia; visi sako, kad Czepanis patinka, kad jie nenor kito. Ir vėl apsiliko rasztininkas ant tos paczių vietos.

Žiurėkit, kaip tamsus dar mus papilieciziai! Jie skundžia kraugėriams savo brolius už tai, kad tie su jais lietuviškai kalba! *Vagis.*

Sznipinėjimai. Szvirpliai (Siaulių pav.). Jau seniai buvo raszyta „Ukininke” apie kratą Szvirpliuos pas Vaineikius, daktaro tėvus; kresdami nieko nerado; bet nenutilo dar raudonszniurkiai, ir pas mus įtaisė sznipukus: Jonisztkio dėstnykai, o ypacz Bandorius, visur uostinėja ar kas neskaity, neplatina lietuviškų knygu. Starszina Antanas Butautis ir negerenis už tikrą maskolpalaikį, o szunadvokatis Jurgis Bartkus — tikras sznipas: jo dažniausi svezciai, tai raudonsiuliai, jo didžiausias darbas — sznipinėjimas. Dabar vėl sznipukams labai rupi, kur pasidėjo Valerija Vaineikyte. Sznipukai jos nepažįsta, o jiems liepta sekiot jos pėdoms. 29 Lapkriczio atvažiavo pas Vaineikį Szalkių sotninkas Klemensas Gilis, uriadninkas ir zandaras, klausia kur Valerija. — Namie — atsako, rodo 3 mergeles. Sznipukai žiuri, nežino ar yra ta, kurios jiems reikia.

Ką czia daryt? Zandaras tuoj sumetė: nuėjo pas kaimyną Lukosziuną, emė jį visaip prikalbinėt: „jei ne kitaip, nors piemenuką nusiųsk į Vaineikius pažiurėt, ar namieje Valerija...”

Jonisztkio pristavas ir žydą buvo nusiuntęs pas juos, o ir nieko nedasizinojo.

Ir teisybė, pas Vaineikius buvo atsivilkęs žydas, klaus

ėjo, kur Valerija; norėjo butinai ją paczią pamatyti, net seklyczion lindo...

Tai matote, jau ir žydai į sznipus samdosi. *Pramokinkit! V. D.*

— Starszina Jonkį jau paleido; apsirodė, kad jisai nieko nekaltbejo ant caro, visas zandarų buvo izsmislyta. Dabar jis jau nestarszina, ir nėjokios valdzios vietos nebegali gauti. (Iš „Ukininko”)

Vilnius. Arti Vilniaus guli didelis ir garsingas dvaras Verkai, kursai numirus kunigaikszcziai Vitgenszteiniui teko kunigaikszcziai Hohenlohe, buvusiam Vokietijos kanceliui. Pagal Rusijos įstatymus, Hohenlohe turėjo parduot paveldėtus dvarus rusizkam pavaldiniui. Pardavimas tesėsi ilgus metus, iki, ant galo, 7 Kovo szių metų tuos turtus apsiraszė ponis Czepeiliauskienė, Vytesbės gubernatorienė, kurios vyras buvo aną laiką Vilniaus vice-gubernatorium. Tokiu budu, tie milziniški turtai perėjo iz vokiecių į rusų rankas. Teip tai pas mus Lietuvoje szinkuoja tarp savęs mūsų žemes visoki praszalaicziai.

Vileika, Vilniaus gub. Czia priviso baisybė arkliavagių. Buvo daug vagystės atsitikimų. Vietinis uriadnykas T. smarkiai pradėjo tvirti vagius, bet jam kiti policijos tarnai nelabai tame pritaria. Sztai, vieną kartą, sekdamas vagius, jis atsidurė jų pėdomis Žiezmariaus, kur ir užklupo pavogtą arklį. Vienog, iki kol uriadnykas tąsėsi su vietine policija, vagis, kuriam pafi policija buvo pavedus daboti arklį, užslėpė arklį kitur. Uriadnykas, nemitęs, turėjo grįžti atgal be arklio ir be vagio.

Lietuvos statistika.

(Ziur. 17 num.).

Vilniaus pavietas.

Gyventojų 196,979, per vis sulenkėję lietuviai ir žydai; rusų tam paviete nedaug gyvena. Visi beveik gyventojai užsiima laukų darbu; prietam sėja linus ir daržoves; iš sodų teipgi pelnauja. Girių yra į 152 tukstanczių deszimtinų.

Mokslinczių paviete tik 31.

Tris veislinės arklinczios: Paszirvintj gr. Ledochovskio, Paneriuos — Nezabitauskio ir Valoje gr. M. Tiszkevicziaus.

Paskolės ir paczėdumo bendrijos iš viso tris: Verkuos,

Vilniaus amatininkų ir kromininkų ir Gudulino — Meiszogalos.

Iš fabrikų ir darbaviecių didesnės szitos: mesginių, Žvėrinčiuje su 140 darbininkų; vinių, ties Vileikos stacija, su 325 darb.; geležies, miestelyje Joszunuos; kelios didelės plytnyczios, kur dirba nuo 30 iki 90 darbininkų; lentų pjovinczia, Verkuose, su 28 darb.; popieros, Kuczkuriszkių dvare (Zyg. Puslauskio), su 136 darbininkais ir 55 garo spēkomis; popieros, kaime Naujaezeriuos (žydo CzernoSzvarco), su 151 darbininku ir 230 garo spēkomis.

Aptiekų paviete 5: Malėtuos, Mikaliszkyj, Szirvintoj, prie stacijos Vileikos ir Nemenczine; dvi žydu, o tris rusų žmonių.

Vileika.

Pavietinis miestas, atstume 18 mylių nuo Vilniaus, ant Nerio (Vylijos) kranto. Gyventojų 3,552. Yra pavietinė ir parapijinė (pravoslavų) mokslinczios.

Yra viena lietuvių aptieka ir viena žydo spaustuvė.

Szeip mieste nieko ypatingo nėra.

Vileikos pavietas.

Gyventojų 202,812, tarp jų lietuviai, baltagudžiai, žydai,

lenkai ir mažai rusų. Vyriausias žmonių užsiėmimas — žemės išdirbimas; sodina daug bulvių (ropuczių) — viena maistui, o antra bravorams.

Girių iš viso 139 tukstan. deszimtinų.

Mokslinczių 54.

Iš fabrikų ir darbaviecių stambesnės: pravoras Malinauscziznos dvare, krakmolo, tris melnyczios (visos krikszczionių); stiklo dirbtuvės: dvi Zaliesiuos su 290 ir viena Zabicziuos su 120 darb.

Aptiekų 6, iš kurių 4 priguli krikszczionims, o 2 žydams.

Disna.

Pavietinis miestas, atstume 42 mylių nuo Vilniaus, santakoj Disnos upės į Dauguvą; gyventojų 6,739. Dvi mokslinczių.

Viena aptieka (krikszczionies) ir spaustuvė, prigulinti žydai.

Disnos pavietas.

Gyventojų jame 196,723 — lietuviai, baltagudžiai, lenkai, žydai ir mažas rusų skaitlius. Gyventojų darbas — tai išdirbimas žemės. Girių yra 115 tukst. deszimtinų.

Mokslinczių 42.

Dvi paskolės bendrijos: Bagiuos ir Gorecke.

Paviete 5 aptiekos — visos krikszczioniu rankose.

Iš labjau apgyventų paviete miestų reikia paminėti Drują su 4,787 gyventojais.

Lyda.

Pavietinis miestas su 8,626 gyventojais; guli prie upelio Lydos, atstume 13 mylių nuo Vilniaus. Tris mokslinczios.

Dvi aludarės (abi žydu) su 33 darbininkais, 3 tabako fabrikai (visi žydu) su 108 darbin.; tipo — litografija (žydu rankoje); aptieka (kataliko) ir tris aptiekoriszkių dalykų krautuvės (visos žydu). —

Lydos pavietas.

Gyventojų 197,578, kurie visi beveik lietuviai, prie nedidelio skaitliaus lenkų, žydu ir rusų. Vyriausias žmonių

užsiėmimas — žemės darbai. Girių paviete 141 tukst. deszimtinų.

Mokslinczių 31.

Veislinė arklinczia gr. Graubauskio Didžiamjam Mažeika-

ve.

Eisziszkiuos yra paskolės bendrovė.

Iš dirbtuvių ir fabrikų žymesnės: medžių pjovimui Pudine su 46 darbininkais, gerai įtaisyta, priguli katalikui; du brėžukų fabrikai (žydu) Eisziszkiuos, su 57 darbin.; 3 stiklo dirbtuvės — viena Astrauoj (žydo) su 185 darbin., kita Ustranyj (krikszczioniu) su 180 ir treczia Molodeczne (krikszczioniu) su 345 darbin.

Aptiekos 5 (2 žydu), 2 aptiekinės krautuvės (abi žydu).

Aszmėnai.

Pavietinis miestas ant Aszmenukės kranto, atstume 10 mylių nuo Vilniaus; gyventojų 6,375,

Mokslinczių tris.

Dirbtuvės ir fabrikai: 1 bravoras (žydo) su 22 darbin.; 5 kailių dirbtuvės (tik viena ne žydo) su 176 darbin.; tabako fabrikas su 11 darb.; typografija (žydo). —

Aptieka (kataliko) ir 2 aptiekinės krautuvės prigulinczios žydams.

Aszmėnų pavietas.

Gyventojų 226,325 — lietuviai, baltagudžiai, lenkai, žydai ir rusai. Pirmutinis užsiėmimas — žemdirbystė. Girių 176 tukst. deszimtinų.

Mokslinczių paviete 45.

Veislinė arklinczia gr. M. Tiszkevycziaus Valaziņuos.

Fabrikai ir dirbtuvės: bravoras Kanvaliszkiuos (kataliko); geležies liejinczia Nalebokuos (kataliko), su 73 darbin.; brėžukų Vyszneve (žydo) su 15 darbin.; szpižo liejinczia Kleticziuos (kataliko).

Aptiekos 3 (viena žydo); aptiekoriszkių dalykų krautuvės 4 — visos žydu rankose.

Iš didesnių miestelių reik paminėti Smargonius, seniaus

garsingą „meszkų akademiją”.

Dabar tenai 3 žydu bankai, 1 bravoras (žydo) su 25 darbininkais; 9 kailių dirbtuvės (4 lietuvių, o kitos žydu) su 240 darbin.; aludarė (žydo) su 3 darbin.; tabako fabrikas (žydo) su 21 darbin.

Dvi žydu aptiekos ir nemažai szejp pardavinczių.

Szveczionys.

Pavieto miestas su 6,322 gyventojais, guli nuo Vilniaus atstume 12 mylių.

Mokslinczių 5.

Dirbtuvės ir fabrikai: kailių dirbtuvė (žydo); aludarė (žydo), 2 tabako fabrikai (žydu) su 32 darbin.; typografija (žydo).

Aptieka viena (vokiecio) ir dvi aptiekinės krautuvės (žydu).

Szveczioniu pavietas

Gyventojų skaitlius isznesza 169,936 ypatas — lietuvius ir baltagudžius. Visi užsiima laukų išdirbimu. Girių 107 tukst. deszimtinų.

Mokslinczių 25.

Veislinė arklinczia Czernaucko.

Fabrikai ir dirbtuvės: bravoras Dabraulėnuos (kataliko); medžių pjovinczia Lintupiuos (kataliko); aludarė Svirėnuos (kataliko); spirito destilliacija (katalikų) Lintupiuos.

Aptiekos dvi (žydo, kita rusos), aptiekinė krautuvė 1 (žydo).

Vėzių ekspedicija Naujuose Szveczionyse.

Trakai.

Pavietinis miestas su 3,313 gyventojų, pusketvirtoj myliojje nuo Vilniaus. Buvo iki 1323 metų Lietuvos sostapilė; karžygio Keistuczio buvimo vieta.

Viena aptieka (žydo).

Apleistas miestas.

Traku pavietas.

Gyventojų 200,412 žmonių — lietuvių; yra nedidelis skaitlius lenkų, žydu ir rusų. Vyriausias užsiėmimas — žemdirbystė. Girių yra 157 tukst. deszimtinų.

Mokslinczių visam pav. 18.

Birstone surus mineraliniai szaltiniai.

Veislinė arklincyžia grovo Vl. Tiszkevyciaus Landvarave.

Paskolės ir paczėdinė bendrija Olavoj.

Fabrikai ir dirbtuvės: puodų Streipunuos (katalikės), su 19 darb.; medžių perdirbimo 3 (dvi žydų) su 23 darb.; tekturos gaminimui (kataliko) Valkininkuos su 70 darbin.; dvi medžių pjovincyzios (viena zydo, kita vokieczio) su 22 darbin., aludarė Jukniszkios (kataliko) su 10 darb.; vielų ir vinių Landvarave (žydų).

Aptiekų 9 (žydų tik 2), ap-
tiekinė krautuvė 1 (zydo).

Apie auką „Naciolisz- kai Bibliotekai” Paryžiuje.

Buvo paduotas geras užmanymas aukauti dalį lietuviszkų raszų ant naudos „Nacionaliszkos Bibliotekos” Paryžiuje. Nežinau, ar tas klausymas buvo pakeltas vieszai, per laikraszčius, ar jis tik tapo apsvarstytas Parodos Komiteto sąnarių, ar gal apie tą dalyką nebuvo nė kokio apsvarstymo. Asz gavau tame dalyke laiszką nuo Parodos Komiteto sekretoriaus ir ne abejodamas, kad tame dalyke gal iszeiti koks nesupratimas, apsigarsinau su tuo užmanymu nė tik Trocadero Administracijoje, bet ir „N. Bibliotekoj”. Atsilankydamas „Nac. Bibliotekoj” ir pasikalbėjęs su Bibliotekos sekretorium, asz užtėmyjau, kad parankiausia būtų aukauti lietuviszkus raszus visų 1900 m.: 1 dėlto, kad tuose metuose tapo įrengta lietuviszka paroda, 2° dėlto, kad tik isztisų metų rasztai gali duoti sziojk-tokį supratimą apie literatūros turtingumą.

Apie tai, kad parankiausia būtų surinkti iszleidimus 1900 m., asz ir pranesziau Parodos

Komiteto sekretoriui, praszdamas atsiųsti tuos raszus kuogreicziausiai. Vėliaus tapo atsiųsti tik iszleidimai „Vienybės Liet.” ir „Lietuvos” (be laikraszčių) su ta pasarga, kad kiti nenorį duoti ir kad veikiausia reikėšė pirkti.

Tokiu budu tapo atsiųsti tik rasztai „Varpo” ir „U-ko” Red. „Tėvynės Sargo”, „Lietuvos” ir „Vienybės L.”, kitos Red. savo raszų neatsiuntė.

O tuo tarpu apie reikalینگumą ir naudingumą aukos sunku abejoti. 1° Vietą Lietuviszka Parodai suteikė Prancuzijos valdzia (Min. Apšvietimo) ir mes turime but už tai dėkingi. 2° Musų auka Trocadero Muzejui (Žr. „Vienybės L.” num. 8, puslapis 89) yra teip menka, kad akiveizdoje kitų aukų ji dingte dingta. 3° Musų paroda nebuvo įrengta pagal reikalavimus Trocadero Admin., ji nebuvo grynai ethnographiszka, bet turėjo teipgi politiszką pobūdį, ką nesunku buvo užtėmyti. Isz daleidimo įrengti Liet. Parodą matyt, kad mes turėjontiesą iszstatyti tik tokias knygas, kurios turi susiriszimą su Lietuvos Ethnographija. Aukaudami savo raszus isz 1900 m. isz priezasties įrengimo Liet. Parodos, mes pasirodytume su kita auka ir, teip sakant, ant ru kart iszreiksztumėm ženklą savo dėkingumo.

Bet ar tai ant to dalyko reikia žiurėti tik kaipo ant aukos, isz kurios Lietuviai negali tikėtis nė kokios naudos?

Jug, yra zinoma, kad tautiszkos institucijos iszduoda atskaitas kas link savo turto, dėlto musų auka būtų teipgi apgarsinta, kaipo auka Lietuvių Tautos, dar gyvuojanczios ir drauge su kitoms tautoms turėjusios savo parodą 1900m. Paryžiuje.

Reikia teipgi atminti, kad „Nacionaliszka Biblioteka” yra viena isz garsingiausių visame sviete institucijų ir yra

lankoma daugybės svieto. Ją lanko ne tik vieni prancuzai, bet teipgi ir kitos tautos, dėlto svarbu, kad kataloguose „N. Bibliotekos” figuruotų teipgi ir lietuviszka literatura.

Negalime mes teipgi ignoruoti ir paczius lietuvius. Reikia atminti, kad iksziol lietuviai nenorėjo branginti savo dvasiszką turtą ir kada reikėjo surinkti umame laike visą savo literatūrą, tai ir pasirodė, kad tas darbas yra lietuviams per sunkus. „N. Biblioteka” Paryžiaus ras mus raszams vietą ir juos mokės užlaikyti prigulinezioje tvarkoje. Už keliolikos metų tai bus gana brangus lietuviams radinys.

Nemislydamas, kad kas nors galėtų abejoti apie naudingumą minėtos aukos, asz kreipiausi į „Varpo” ir „U-ko” Red., praszdamas, kad atsiųstų man trukstanczius iszleidimus 1900 m.: kompletus laikraszčių

„Lietuvos” ir „Vienybės L.” ir visus iszleidimus kitų redakcijų, D-czių ir kitų iszleistojų. Visus tuos iszleidimus geriausia būtų surinkti Amerikoje ir iszsiųsti į „Varpo” ir „Uk-o” Red.

Jeigu kas isz iszleistojų nenorėtų aukauti savo raszų, tai, rodos, galima būtų nuo jų tuos raszus nupirkti, paėmus ant to reikalo pinigų isz Parodos Kasos. Paryžius 12. IV. 01.

Daumantas.

Politiszkos ziniuos.

Amerika. Generolas McArthur yra paskyręs iki 1 Geguzio raką pilipiniecių pasidavimui; kas sudės ginklus iki tai dienai, tas bus liuosas nuo bausmės. Dėlto, daugumas insurgentų skubina pasinaudoti isz jų pažadų ir sudeda naujai valdziai savo prisiegtą. Teip, provincijoje South Ilocos pasidavė vienu sykiu 115 aficierių su 2157 insurgentais; tokių pat mažesnių atsitikimų buvo ke-

letas. Atsitaiko, vienog, kad tulose vietose pilipiniecziai nė isz tolo nenori pasiduoti. Teip, ant salos Samar gener. Lukban su 600 vyrų laiko savo rankose visą szalį.

Amerikos valdzia turi daug nesmagumo su tajs aficierais ir urėdininkais, kurie glemzė valdzios pinigus, paskirtus ant maitinimo kariumenės. Daugeļį jų atidavė po sudu.

Kaip dabar pasirodė, ant Pilipinų salyno yra net 25,000 rauplėtų žmoniu. Juos visus ketina suvartį į vieną daigtą, kad būtų lengvesnė prieziura.

Rytinė Azija. Dalykų stovis, rodos, eina dabar blygn. Kynuose atvirai kalba apie didelį visuotiną kiniecių sukylimą, Geguzio ar Birzio mėnesiuos. Gr. Waldersee ketinąs praszti savo kaizerio, kad atsiųstų dar daugiau kariumenės. Tuotarpu vokiecziai su prancuzais buvo isztraukę į provinciją Chensi priesz generalą Liu. Susirėmus vokiecziams su kiniecziais, isz vokiecių pusės krito arba suzeisti keturi aficierai ir 36 vyrų; kiniecių, sako, žuvę daugiau.

Klausymas apie atlyginimą vieszpatystėms nežengia pirmyn; Vokietija pareikalavo per didelės sumos, tai kitos vieszpatystės nori ją perkaltbet, kad numazintų.

Kinų finansai, pasirodo, ne kaip stovi; vieszpatystės izdas surinko per metus 88 milijonus taelių, o iszleisti prisiėjo 101 milijonas taelių.

Pietinė Aprika. Permainos burų reikaluose iksziol dar nematyt: paskutiniam laike burams nelabai sekasi. Lordas Kitchener 21 Balandžio raszė, kad anglai turėjo sugavę 242 burus, o antru kart 26 Balandžio praneszė, kad 12 burų užmuszta, 20 suzeista, 47 sugauta, o 42 patys pasidavė. Apie generolus Bothą ir D

Wetą nieko negirdėt, bet burai, matyt, teipgi nesnaudžia: Kitcheneris guodžiaisi, kad ties miestu Kronstadt burai labai smarkauja: užgriebę 2 geležinkelio traukiu ir suėmę 25 anglizkus raitelius.

Vokietija elgiasi visame be mažiausios gėdos: ji leidžia į pietinę Apriką anglams reikalingus ginklus ir karės dalykus. Transvaalio pasiuntinis dr. Leyds pakėlė protestą prieš tokį pasielgimą, bet žodžių vokiečiai nesibijo.

Dalis darbu.

Pottsville, Pa. Kasyklėje Raven Run 600 kalnakasių pametė darbą per tai, kad kompanija praszalino du darbininku už pristojimą prie unijos.

Detroit, Mich. Firma „Steel, Iron & Pipe Co.“ pradės statyti abipus perkaso Soo milžinišką geležies ir plieno fabriką. Ten bus vietos dėl 10 tukstancijų darbininkų. Judinanciją spēką duos vandens srovės iš kanalo. Fabrikas stovės pusiau Suv. Valstijoje, pusiau Kanadoje.

Mahano City, Pa. Čia gali nuo 1 Geguzio prasidėti kasyklės bedarbė, nes superintendentas Werth apreiszkė dirbantiems kompanijai „Phila & Reading Coal & Iron Co.“, kad nieks iš darbininkų neturi prigulėti prie „United Mine Workers of America“.

Watertown, Mass. Hoad Rubber Co. dirbtuvėse pakėlė darbininkai straišką, skųsdamies, kad užveisda pardavineja vietas už pinigus.

McKeesport, Pa. Kilo bedarbė tarp geležinkelio ir „National Tube Works“ darbininkų, per tai kad jiems reikalaujant, kompanija nepaskiria jiems 45 minutų laiko pietums pavalgyt.

Greensburg, Pa. Četina statyti dideles geležies

liejinycijas, kuriose bus vieta 500 darbininkų.

Oswego, N. Y. Austuvės „American Woolen Co.“ paliovė dirbusios, per ką 1500 darbininkų szvenčia be darbo.

Monessen, Pa. Plytincyčia „Opalite Tile Co.“ bus neužilgo žymiai padidinta ir atsiras joje daugias vietų.

Terre Haute, Ind. Nuo 1 Birželio pradės čia dirbti brėžukų fabrikas, kurio produkcija sieks 15 milijonų szipulukų ant dienos.

Reading, Pa. Empire Iron & Steel Co. dirbtuvės iš naujo pradėjo darbą.

Scranton, Pa. Bus nauji geležinkeliai: nuo Carbondale, per Scrantoną ir Pittstoną, iki Wilkes-Barre, Pa.

Pittston, Pa. Straiukuojancijos szilkų dirbtuvių merginos nenori nėjokiu budu pasiduoti. Bet jau nuo 2 mėnesių esant be darbo, joms sunku išgyventi ir jos praszo nuo kitų organizacijų pagelbos.

Billingsport, N. J. Žada čia greitu upu pastatyti plieno liejinycijas ir tam dalykui nupirkta jau 600 akrų žemės.

Iš Amerikos.

Meilės aukos.

Elmira, N. Y. Ties parko vartais, rado 18 Balandžio du negyveliu: dailią jauną moteriszkę ir gražų jauną vyrą; vyro deszineje revolveris, o kairėji ranka apglėbus szaltą merginos lavoną. Iš atrastų prie jų laiszkų matyt, kad jis vadinosi H. Fischer, o ji Ona Linberg. Jiedu paliko rasztelį, kuriame sako, kad mirszta, nes svietas stato jiedviem kliutis sueiti į draugę.

Susmukęs didvyris.

Iš Pilipinų parsuenczia svarbias zinas: tautvadis Emilio Aguinaldo linksmas, puikiai

redosi, bucziuojasi su McArthuru, myluojasi su paczia, gardžiai valgo, kad net prarijo savo tėvynę. Kaip greit karzygiai virsta į niekadėjus! Jeigu Aguinaldo matė, kad Pilipinams reikalinga Amerikos valdžia, tai per kokius nebuvelius jis pirmias neragino savo tautiecius pasiduoti amerikiečiams?

Prarijo Niagara.

Szalia Niagaros vandenkrizio gulinczio fabriko darbininkai, 22 Balandžio, užtėmyjo ant upės valtėlę su sedincziu joje žmogum, neszamą smarkios srovės tiesiog į prapultį. Veltu tas žmogus szaukėsi pagalbos — nėjokia galybė nebutų jį išzvadavus iš mirties nasrų. Kelias valandėles prieš patį kritimą, tas nelaimingasis metė irklą ir atsistojęs tartum meldėsi. Vienu akimirku, nepasotinta Niagara prarijo savo auką.

Nelinksta prie dirvos.

Farmeriai rugoja, kad nėra darbininko, nors mokestis už laukų darbus nemaža — po 18–25 dolerių ant mėn. prie viso gyvenimo. O, mat, miestuose pilni kampai neturinczių darbo vyrų. Čia, turbūt, iš mados išėjo laukų darbas.

Kaip kam.

New Yorke, suėmė nekokią Fralquini, kaltinamą už dviapatystę. Tardant, pasirodė, kad jis turis net 7 paczias. Klausiamas Fralquini, kaip nieko nebuto, juokavoja, sakydams, kad nė nežinas, kiek ir kokias turi paczias, nes neturis, mat, paproczio užsiraszyti jų vardus ir pravardes.

Popieziaus delegatas.

Į vietą arkivyskupo Martinelli, iszkelto į kardinolus ir atszaukiamo į Rymą, bus bene paskirtas popieziaus delegatu Washingtone arkivyskupas Otto Zardetti, kurs gyvena Ryme.

Bobkalis.

Bowling Green, Ky., nekoksai pirklys T. Poteet aną savaitę paėmė paczia, kuri yra septintoji iš eiles. Poteet 6 syk persiskyrė su pacziomis ir visos jos dar gyvos. Poteet nepamena, nė kiek jis turi vaikų, nes kiekviena pati, atsiskirdama, emė vaikus drauge su savim. Poteet pirmą kart apsiavedė turėdams 20 metų ir mainė paczias kas penki metai. Dabar jis turi 54 metus ir tikisi dar du-tris kart permainyt savo draugę.

Kad meilė, tai meilė.

Sterling, Ill., dvi jaunos merginos ėjo ant kumszczių už vieną vaikiną, kurį abidvi buvo apmalonėjusios. Paveiktos ji mergina tiek gavo smugių, kad vos gyva. Pergalėtoja-gitą vakarą paszventė draugystei su numylėtiniumi vietinėj restauracijoj prie szampano.

Jieszkokim szviesos!

Iš kurios tik pusės paziuresi, galima patėmyti visokeriopą ir nepasiliaujantį raginimą mūsų moterių prie tautiszko darbo ir draugijinio iszsilavinimo, bet negalima suprasti priezasties, kuri trukdo jų susipratimą. Ar moters tų raginimų neuztėmyja ar jų nesu-pranta, o gal matydamos ir su-prasdamos, nusiduoda nesu-prantancziomis.

Tokį atszalimą galima pa-peikti ir mūsų Brooklyn'o moteryse; nors ne visoms tą kaltę galima primesti, vienog, prie tokios daugybės lietuvių tam mieste, apszviestiesnių ypatų at-sitaiko visai mažai, o ir tos paczios neturi kaip iszreikszi savo gerus norus ir numanymus, nes parsieina joms kiutot be pasirodymo su prakilnesniu darbu, isz baimės priešz tamsiųjų moterėlių liezuvius.

Gaila, žiurint ant mūsų draugseserių tamsybės ir dva-

sizsko snudulio. Tame ne kas, tik jos pacios kaltos, nesirupindamos apie savo pareigas ir pragaiszingą buvį. Rodos, sziadien jau netruksta visokių pragumų, kaip atrasti kelią iszivadavimui nuo visų piktybių ir tamsos. Turime jau nemažai moksliszkų knygu, teipgi gerų laikraszczių, isz kurių gali kiekviens semti iszminti, kaip isz atviro szaltinio vandenį apsiprausimui musų aptemusių akių. Moters turi susiprasti, kad negalima krauti visą rupestį apie gyvenimo reikalus vien ant vyrų sprando. Jie, sunkiai vargdami prie darbo fabrikuose ir kasyklose, negali vieni atkelti gyvenimo nasztą.

Sziadien moters tiek tik težino, ką klebonas kada pasako, o visi jų reikalai baigiasi tik ant to, kad isz vyro kieszieniaus szelpti parapiją. Musų paczių szventa pareiga iszlavinti savo nuomones, įgyti platesnį apie visus reikalus supratimą, o tą viską mes galime atlikti paczios, be kitų pagelbos, vien skaitydamos apszvieczianczius protą rasztus.

Mums, moterims, kaip pirmutinį dalyką, pridera žinoti, kaip reikia auginti kudikius kuniszka ir dvasiszka, kaip vesti juos tuo keliu, kuris padarytų isz jų gerus tėvynainius ir dorus žmones. Skaitymas mums parodys, kuo mes paczios esame, koku budu tokiomis tapome ir kokiomis turime buti. Skaitymas supazindys mus su žmonijos ir tėvynės istorija, su ganta ir pasaule, su draugijos reikalais ir su tomis pareigoms, kurias reikia mums atlikti dėl savo giminės ir draugijos laimės.

Už tai gi, mielos sesers, griebkimės prie gerų skaitymų. Czia liuosa szalis, czia caro nėra, niekas mus nebugdys į isztrėmimo vietas, niekas nebaugins mus bausme. Nežiūrėkime ant tokių musų vadovų, kurie grasina mums vi-

sokiais nebutais daigtais, kad tik per skaitymą ne įgytumėm supratimą ir negaletumėm atskirti gero nuo pikto. Supraskit syki, kad niekam nerupimusų gerovė, bet advernai, musų tamsybę isznaudoja, idant pripilti savo kieszienius musų sunkiai uzdirbtais pinigėliais. Nėra mums vilties sulaukti geresnės permainos, jeigu mes akklai busim atsidačiusios, kaip dabar, nenaudingoms tulų musų mokintojų rodoms.

Sztai musų klebonas pradėjo rinkti po 50 centų nuo merginų už kviteles iszpažintin, o tos nekaltos aveles, dėdamos tą nereikalingą auką, dar ma to tame džiaugsmą. Kur nėra reikalo nesztiti aukas, ten paczios aukos neyra nuopelnu, bet klaida. —

Jau na laisvamanė.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Newark, N. J. Linksma yra matant laikraszcziuose lietuvius dirbant visuose krasztuose, kurie isztikrųjų imasi už darbo kaipo biteles pavasaryje. Bet teip yra tik tai kitur, ir ant vietos, Newark'e, tuomi negalima pasidžiaugti. Senoviszką dar nepametę musų broliai, ir kad tas tiesa, tai rodo jų darbai. Berods ką ypatingo vieniems nuveikti nė nereikalaujama, bet prisidėjimo su centu ant musų abelnų tautiszskų reikalų. Draugysezių czion yra keletas ir visos pasilaiko gana gerai medegiszka, bet apie paaukavimą keletos dolerių ant tautiszskų reikalų, nė milies neturi. Ak balsai musų kankintinių turėtų atgarsėti kiekvieno ausise ir isz omenies niekad neiszeiti. Arba vėl apskelbimas musų vargų svietai per laikrasztį „Freedom“, ant kurio mes visi turime sudėti kasztus. Visuomenės reikalas, tai pati visuomenė turi ir atlikti. Viena ypata

arba kelios, be prisidėjimo visuomenės, neatliks nieko, nors butų darbszcziomis ir turėtų geriausius norus.

Newarke yra moterių draugystė vardu „Grazina“, bet neskaitytina sąnaršė, lyg Newark'e nebūtų moterių. Už tąjį neskaitytumą kaltę puola ant vyrų, kurie draugystę visai iszjuokia ir nedaleidžia savo moterims prie jos prigulėti. Mat, vietoje raginti moteris prie organizavimosi, jie jas apszaipto ir trukdo. Gaila tokių vyrelių.

Praėjusią sanvaitę (kuria dieną? Red.) tapo sunkiai sužeistas J. Vosylius. Ligonis abejoja apie pasveikimą. P. V. buvo vienas isz szviesesnių lietuvių ir geras tautietis; per jo užmanymą tapo parengtas pasilinksminimas ant naudos T. M. D., isz ko buvo keliolika dol. pelno. *J. D. Szesztokas.*

Philadelphia, Pa. Kovo 10 dieną kun. Kaulakis vokiszkoje bažnyczioje isz sakyklos apreiszkkė, kad tie visi, kurie nori pasisavinti bažnyczios turtą negaus iszriszimo, nes teip yra nuo popiežiaus iszduota per encikliką. Gaila tiktai, kad nepasakė, kas nori savinasi bažnyczios turtą? Žmonės dabar kalba, kad kun. Kaulakis pirmiausiai negaus iszriszimo už nuodėmes troszkimo užgrėbti nesavo turtą, kas yra parapijonų savaszcia, ir padovanoti arkivyskupui. Kun. Kaulakis nejutomis apszudojo.

Kovo 11 ir 12 kun. K. sikvietė du kunigu s, kun. Kaminską isz N ladelphia ir kun. Li y Baltimorės dėl klaus y kinės iszpažinties. o nai ejo klausitisi pas jos komitetą ką daryti. Komitetas paliepė visiems eiti iszpažinties ir imti nuo kn. K. korteles, bet nė cento neduoti pinigų, nes komitetas su kun. K. nesiprovoja už tikejimo for-

mas, o tiktai už parapijos savastį. Bet veizėkite, brangus skaitytojai, kokis buvo nuodėmių klausymas per tuosius sveczius.

Atėjus „grieszninkui“ prie klausyklos, kunigėliai pirmiausiai klausė prie kokios priguli draugystės? Jeigu pasisakė, kad priguli prie szv. Antano, Juozapo ar Algerdo draugystės, tai „oi jei! tu į prakeiktą draugystę priguli! asz tavę negaliu spaviedoti! ar tu negali prigulėti prie szv. Jurgio ar Kazimiero draugystės, kurios yra katalikiszkomis ir nesiprieszina kun. Kaulakiui! Jug tu gerai žinai, kad tos trys draugystės, szv. Juozapo, szv. Antano ir Algerdo yra prakeiktos! bedieviszkos!“

— Vienas draugas szv. Antano dr. daugias kaip valandą gincijosi su kn. Lietuviu kol iszgavo „absoliuciją“, o kitas szv. Juozapo dr. draugas net dvi valandas gincijosi su kn. Lietuviu ir „absoliucijos“ negavo, nes už pakutą nenorėjo atsitraukti isz szv. Juozapo draugystės, prie kurios jau senai priguli. Kitas szv. Juozapo draugystės draugas prisidėjo pamesti draugystę už pakutą ir gavo iszriszimą, bet dabar jis sako, kad kun. Lietuvis elgėsi eigoniszka, tai ir asz teip padariau. Kun. L. greicziaus nuo ausį pamatys, negu asz szv. Juozapo draugystę pamesiu. Dar vienas draugas szv. Juozapo dr. isz pat pradzios pasisakė, kad nuo draugystės neatsitrauks. Tada kun. L. pasakė „asz tave nespaviedoju!“ „Nespaviedok! ir duok man kortelę atgal, o asz eisiu atsiimti nuo kun. Kaulakio \$3,00“. Kad tridolerinė nedingtų, kun. L. iszspaviedojo tą „grieszninką“. Nepritiktų nieko raszyti apie tai, bet kad per spaviedį kunigai ardo draugystes ir spaviedoja ne dėl iszriszimo isz nuodėmių, o tiktai už tridolering, tai tokių dalykų ne-

galima slėpti, jų vieta ne bažnyčioje, ne klausykloje, kurias kunigai pavertė į turgavietes.

Kunigėliai sutarė velykine išztempti ant savo kūrpalio blaszkydami draugysčių sąnarius. Bet neužmirškite broliai, jumis susirgus ar mirus kunigėliai neduos jums pagelbos ligoje arba mirus palaidos, bet pasijuoks, kaip juokėsi kun. Kaulakis, kada užmuszė dirbtuvėje vieną sąnarį szv. Juozapo draugystės, sakydams: „Jau vieną Dievas pakorojo, pakoros ir kitus“. Argi tai nepuiki meilė artymo? Ir toki tai veidmainiai nesigėdi savę vadinti Kristaus įpėdiniais, kuris nė vieno neatstumė nuo savęs. *Aleksandras Jociis.*

New Britain, Conn. Tarp czionykszčių lietuvių, kad ir palengva, bet apszvietimas kyla. Skaitlius lietuvių dabar kelis syk didesnis negu pirm 3 ar 4 metų: apszvedusių czia bus per 100 szeimynų, o tris syk tiek pavienių. Burelis, kaip matote, didokas; neįstaba, per tai, jei izz tokio skaitliaus atsiranda sumanesnių, kurie įkalbina savo draugus, o tokiu budu eina darbas tautiszko susipratimo. Kad kas paklaustų, kokios czia pirmiaus surinktos aukos, tai gautų atsakymą, kad nėjokios, nes czia negalėjo pasirodytį butą nėjoki rinkėjai, negu dar tik ant bažnyczios; ir ant bažnyczios duodavo mažai ir benoro, bet nedrįsdavo bent kolioti.

Bet kaip viskas mainosi, teip ir pas mus beveik su sykiu dalykai atsimainė. Ant mūsų kliubo susirinkimų jau draugai svarsto apie tėvyniszkus reikalus; duodasi girdet, kad izzpuola nuo parengtų balių paskirt keli centai ir ant tėvynės reikalų. Teipgi pasakyre 2 rinkiku, idant pereitų per gyvenamus, ir tiems pasisekė sulasyti kelis dolerius.

Mūsų jaunumenė ketina žengti geruos savo užmanymuos dar toliaus. Ji nutarė suvadint visuotiną susirinkimą, ir jis izz pradžių neįvyko tik per klebono suvadžiojimą. Praneszus apie susirinkimą, klebonas pažadėjo duoti salę, ką prie bažnyczios ir nevat pats ragino jaunumenę rinktis, tik prasžė, kad renkamų aukų neskirtų ant kankintinių, nes, esą, tos aukos esanczios pramanytos ir renkamos tik szliupinių puses. Mūsų vaikiniai izzmintingai atsakė kunigui, kad yra jug ir be kankintinių visokių reikalų ir laukė izzpildymo kunigo pažadų. Bet prisiartinus laikui, klebonas liepė niekam ant susirinkimo neiti, nes girdi, „per szventa“ nedėlioj, idant mitingus daryti; sako, geriaus eikit izzpazintin ir ant viszkų giedot, o ne mitingus rengti.

Tokiu tai budu jaunimas negalėjo tą kartą atlikti savo užmanymus, bet padėti pradėtą darbą į szalį jie suvis neketino. Apsieidami be kunigo pritarimo ir pavelijimo, mūsų vyrukai nusisamdė salę mieste ir suszaukė susirinkimą; didelio skaitliaus atėjusių nebuvo, bet visi su prielankia szirdžia ir tikru pritarimu. Tapo izzrinkti pirmsėdis, kasier. ir sekret. Užmanytojai paragino susirinkusius uzsistatyt kaucijas pas kasierių, idant butų tvirtesnė tarp bendrų tvarka. Sudėta, kaipo kaucijai, 50 dol., izz ko matyt, jog pradėtas užmanymas nepairs.

Nutarta įrengti jaunuomenės balių ant 18 dienos Gegužio. Ketinama teipgi rupintis, kad tą vakarą butų teipgi prakalbos, deklamacijos ir dainos. Pp. Valinczius ir Neimanas aukauja po vieną knygą izzloszimui per lioteriją; knygų vertė 8 doleriai ir izz įtalpos jos yra atsakomos ir geros.

Regint tą viską, reikia tik galėtis, kad mūsų merginos niekos nė apie savę, nė

apie bendrius reikalus nesirūpina. O joms labai vertėtų pritari geriems užmanymams, nes jos teipgi turi lygias tiesas ir lygias pareigas. Jų nelaimė, kad jos neskaito pamokianczių rasztų ir neįjeszkō supratimo.

O merginos buvo jau padariusios gerą pradžia. Kada mūsų kliubas pereituose metuose rengė savo balių, dainininkai buvo raginami mokintis dainų ir pradėjo mokslą po P. J. Mažeikos vadovystė. Nors buvo gana prieszų, nors pats klebonas bažnyčioje melagingai viską niekino, bet mūsų dainininkės nepaisė ant tų kludymų ir puikiai atliko ant baliaus savo uždavimą.

Kada geresnėji jaunuomenės dalis juda ir darbuojas, atsiranda nemažai tokių izz lietuvių tarpo, kurie prieszinaisi jos darbams ir piktina žmones, sakydami, kad pelnas izz baliaus neis ant bažnyczios, arba platinina melagingas zinias, kad, esą, pelną įrengtojai apsverse ant savo naudos.

Mes, vienog, protaujam visai kiteip ir parodysim, ant ko bus aperlsti pinigai

Viens izz jaunuomenės.

Mahanoy City, Pa. Turėjom czia nepaprastą atsitikimą; 19 d. Balandžio, vietinėse mainose rado po žeme tvarte apsuoduįsų mūsų prižiūrėtoją. Turėjęs jis vaidą su savo namiszkais, supykdytas izzėjo į mainas, izz kur tris dienas negrįžo; potam rado jį apsilpusį; daktarai nesitiki, kad jis izszgytų.

Priežastis visos tos nelaimės, kad jis turi labai blogą paczia, kuri ir savo dukterį niszmokino vaikszechiot gerai keliais, nes ji, turėdama vos 16 metų amžiaus, veda jau nedailų gyvenimą.

Kaip tai tankiai nuo moterų priguli vyrų palaima, o neretai ir visas gyvenimas.

A. B. Meszkus.

Reikalai Susiv. L. A.

Buvojant ant 14 ir 15 mūsų Susivienyjimo seimų, patėmijau porą dalykų, kurie pagal mano supratimą reikalauja pataisymo.

1. Rinkimas seimo prezidento turėtų atsilikti slaptai per nominaciją ir teipgi slaptai balsuojant rinkime. Tokiu budu, renkant seimo prezidentą, niekas negalėtų daryti jokio užmetimo.

Ant seimų budavo, kad Sus. prezidentas izzsiteisines savę, nuo savęs perstato seimo prezidentą ir tokį reikdavo rinkti. Delegatai negaudavo balso kitą perstatyti. (Ant seimo Elizabethė jug buvo tokia nominacija ir rinkimas. R.)

2. Visoki kuopų ir sąnarių užmanymai bei reikalavimai ant raszto turėtų buti seimui (visiems pasiuntiniams) perskaityti ir tik seimas gal tulus reikalavimus ar užmanymus priimti ant apsvarstymo arba atmesti, jeigu pasirodytų lygus arba negalimi izspildyti.

Ant 15 seimo, Susiv. prezidentas užmanė kuopų užmanymus sufabrikuoti, kas izz neapsižiūrėjimo pasiuntinių ir įvyko, seimas nepatyrė kuopų reikalavimų, ir kad nepatirtų jų niekas, originalai tapo nudaiginti. Tokiu budu negalėjo izzsireikszi tikroji sąnarių mislis.

3. Seimo sekretoriais turėtų buti renkami teisingi vyrai, kurie visus dalykus, nieko nepraleidziant, teisingai uzrasztų ir seimo protokolą surasztų ant vietos, bent pirmųjų dviejų dienų, ir seimui perskaitytų ant rytojaus, kas vakar tapo nutarta ir uzraszta.

Ant 15 seimo tame dalyke nebuvo tvarkos ir protokolos tapo izzkreiptas. Protokolą turi patvirtinti, bent pirmųjų dviejų dienų, patsai seimas. Teipgi nedaleist neiszrinktiems fabrikuoti protokolą, tokiems, kurie giriiasi turį svei-

kus plauczius ir gali gerai rekti prieš tiesą ir daugumą, kurie netur kitokio ginklo apart sveikų plauczių ir dėlto tai toks trukszingas buvo 15 seimas.

4. „Tėvynė“ turėtų patalpinti greičiausiai skaitlių kuopų sąnarių kaip kad num. 37, praėjusių metų, idant būtų aizsku kiek kuri kuopa gali siųsti pasiuntinių ant seimo.

„Tėvynės“ num. 13 patilpo tiktai kuopų virszininkų adresai, kur reikėjo sykiu patalpinti ir skaitlius sąnarių. Kuopų num. 11, 15, 29, 32, 80 ir 92 netilpo virszininkų adresai nežinia dėl kokios priezasties.

Waterburio 11 kuopa, ant paliepmo Susiv. prezidento, kun. Kaupo, per 7 num. „Tėvynės“ iszrinko naujus virszininkus.

Daugelis tautiecių nori pas mane atsizsaukti kaipo 11 kuopos buvusį virszininką ir nerasdami adreso „Tėvynėje“ raszo laiszkus ant kitų ypatų adresų, per ką laiszkas patenka į mano rankas veliaus, dėlto paduodu czion savo adresą:

J. Tareila

875 Bank str.

Waterbury, Conn.

Isz Pilipinu.

Nors ir vėlai, bet nesusivėlysiu, mislyju, su savo pinigėliu į mūsų tautiszka skrusdyną. Prisiuncziu czion 50 ct. ant paminklo Dr. V. Kudirkos (kvitavota 17 num. „Vienybės“), kuris dėl lietuvių gero vės daugiausiai gero padarė. Dziaugsmas man net atsimiuti, kad Dr. Kudirka buvo mano kaimynu, viename kaime užaugome. Teip-gi 25 ct. aukauju paszalpai nukentusių brolių, už platinimą apszvietos. Prie aukų raginau ir kicis savo brolius, kurių czion keli yra, bet tiejie yra užszalę ir mano paraginimas likosi be vaisiaus. Lietuviai, o susirietę niekina visą lietuystę, ir

giria anglystę ir net lenkystę dar. Na, toki žmonelės savo protu negyvena.

Czion prisiuncziu „Vienybės“ redakcijai laiszką, kurį gavau isz Lietuvos, kuris yra vertas pagarsinimo.

„Sausio 7, 1901.

Mielas tautietii!

Jusų gro matą, raszytą Maniloj, 26 Lapkriczio, gavau kuri man nemaža dziaugsmo padarė dėlto, kad Tamista su mano broliu Antanu susietjai, einant tarp tautiszka kariaunai į Pekiną, ir jį apdovanojai lietuviszkais laikraszcziais ir knygomis isz Amerikos. Matai, kur tas atgarsejo? Amerikoje iszleidziamas laikrasztis, Kinuose pateko į lietuviu rankas ir tuomi į Lietuvą per Kinus atėjo. Tik ir gerai jums, kad galite savo kalboje ką norite skaityti. Pas mus lietuviszkai rasztai tai medus ir jį reik pasiekti per eiles maskoliszkų durtuvų ir kulkas net. Lietuviszka dvasė mumise gyvuoja jau ir jos nenužavins caras, nors visoms kanuolėms szautų. Ką rasztai apie pilipiniecius ir kubiecius, tai matyt, kad anie stovi už lietuvius augszcziaus numylėjime tėvynės, jeigu pasirjo iszliuosuoti ją isz po svetimo jungo. Jeigu susitiktumei su broliu Antanu, tai pasveikink nuo mūsų. Anas yra Port Arthur'e.

Kas link lietuvaiczių, tai tos Dievo dovanos pas mus yra pakaktinai. Kaip ir nebus? Visi vyrai keliauja į užrubezius uzdarbiauti ir net apsigyventi, o merginos vis namieje ir nelaimė, vietomis mūsų vyrus lietuvius uzvaduoja ruskiai.

Raszydami pas mane, visados uzlipinkite markę už 5 ct., nes kiteip turiu primokėti 10 ir 15 kapeikų, kurios yra labai brangu.

Lik sveiks ir linksmas, mūsų aplankytas. Juozas”.

Szitas laiszkas, man rodosi,

nevienu užszalę atgaivins, nes isz jo matoma aizskiai, kaip mūsų broliai Lietuvoje protauja ir mano apie reikalus.

M. J. Vosylius.

Dainininku dovana.

Mūsų tautiecių tarpe yra kilęs užmanymas iszleisti surinkimą lietuviszkų dainų su natomis.

„Dr. V. Kudirkos dainininkų draugystė“, Plymouth, Pa., paskiria ant to reikalo \$20,00 isz pelno, surinkto dainų vakarą 8 d. Balandzio.

Aukos ant „Freedom”.

P. J. Buszkeviczius

Pottsville, Pa. -40

Dr. szv. Petro ir Povylo,

Hazleton, Pa. 1,00

T. Rauliczkis, „ „ 1,00

Buvo \$32,91

Labu \$35,31

Redakcija.

Ant Marso.

Moksliszka fantazija.

Idant įgyti artymą numanytą apie planetą Marsą, kurs paskutiniam laike sukėlė tiek kalbų ir laikraszcziaus ir draugijoj, sziaudien visai nereikia persikelti ant jo per tokias baisias oro platumas; sziaudien gana sveiko ir szviesaus proto, kurs yra parodęs jau tiek stebuklų ir susekęs tiek pastebėtinų iszradimų kas link dangiszzkų szviesulių, prietam remdamas savo iszvedimus ant neabejotinai tvirtų pamatų.

Jeigu eitų kalba apie tolymas planetas, kurios daugelyj dalykų skiriasi nuo mūsų žemės, tai būtų galimos stambios klaidos. Bet planeta Marsas labai panaszi mūsų žemei ir sulyginus, visai arti nuo jos: kada Marsas kuonoarcziausiai prabėga pro žemę, tai atstumas tarp jų dviejų isznesza 10 milijonų mylių; per tai mokslas galėjo patirti daugelį ne užginczytų faktų, kurie pers-

tato mums Marsą teip, kaip jis yra.

Visi aerolitai arba, kaip mes paprastai vadiname, krintanczios žvaigždes, davė aizskų davadą, kad planetos, kaip Jupiteris, Marsas ir kitos, sudėtos isz tokių pat elementų, kaip ir mūsų žemė. Dabar galima stacziai pasakyti, kad ant anų nepažįstamų mums svietų gamta tokia, kaip ant žemės, per tai reikia daleisti, kad ir tenai gyvena tokios pat protaujanczios esybės kaip žemės žmonės.

Teip vadinamoji spektraliszka analiza, su kurios pagelba galima pažinti visas atmosferos ypatybes, duoda mums beveik iki mažmozių teisingas žinias apie sukrautinę atmosferų medegą ant daugelio planetų, o ypacz Marso. Ta analiza parodo mums, kad gyvūnai atranda ant Marso rugsztadarį (oxygeną), kurs reikalingas plaucziams, ir kad vandeninis garas lygiai ir ten randasi, nors ne tokiam apstume.

Menku vandeninio garo gausumu mes galim sav iszaiszkint, kodėl Marso dangus visada giedrus; jis tik kartais apsiniaukia arba apsidengia miglomis, bet visgi ne ant tiek, kad svarbiausios tos planetos dėmės užsislėptų nuo mūsų akių. Marso pavirszius mums dabar teip gerai pažįstamas, lyg mes ant jo patys gyventumėme; galima net pasakyti, kad mes jį geriaus pažįstam, negu vidurinės Afrikos geografiją iki pat paskutinių metų. O emus Marso poliūs (planetos galus), tai duok Vieszpatie pažinti teip gerai savo poliarines szalis, kaip mes pažįstam Marsines.

Ant Marso vieszpatauja ypatingos atmosferoje sanlygos, gerai mokslo pažintos, kurios labai davadniai iszaiszkina mums Marsinės gamtos pobudį; isz czia mes dasiziname, kad saulė pilvai praszvieczia arktiszzkų (apsukuo po-

liaus) ir antarktiskų (sekan-tyji juosta) tos planetos szalių atmosferą, nežiurint ant to, kad Marsas atitolintas nuo saulės ne per 150 milijonų kilometrų, kaip žemė, bet net per 250 milijonų.

Szitų ypatybių priežastis ta, jog ant Marso pritraukimo spēka tris syk silpnesnė, teip jog žmogus, kurs ant žemės sveria 6 pudus, ant Marso svertų tik 2 pudu. Greta to, ir oro svambumas arba slėgimas tenai žemesnis negu ant žemės, o patys gyvunai kurkas smulkesni.

Tai, ką vos tik esam pasakę, lygiu budu užgauna ir Marso gyventojas — marsiečius; jų augumas kurkas menkesnis už musąjį, nes jų planetos diametras (skersakiszte) mažesnis už žemės diametrą; marsiečiai daug smulkesni, ant liemenų patogesni ir szvelnesni, negu žemės gyventojai; jų išveisdis daug dailesnis.

Kvėpavimui jie reikalauja mažiaus oro, per ką jų sznyplės plonesnės ir smulkesnės; valgis jų szvelnesnis ir jie vartoja jo po truputį, per ką burnos jų mažiukės ir dailesnės, negu žemės žmonių. Emus-gi moteris, tai jų išveisdis visai artymas mūsų žemiskųjų poetų ir dailininkų idealui. Poetui Dantei neilgai būtų reikėję ten įieszkoti savo Beatriče's, kad jis but atsilankęs ant Marso. Homeras būtų išvydęs ne vieną Dailiąją Eleną, o szvento Ilijono vyrams nebutų reikėję teip karszcziuoti dėl tos vienatinės tada gražuolės.

Judėjimo, kvėpavimo ir mitymo organai pas marsiečius reikalauja mažesnio išsilavinimo, per tai jų smegenys gali išsidirbti, sulyginant, placziaus ir geriaus, kaip pas moteris, teip ir pas vyrus; dėlto marsiečių galvos sulyginus didelės, bet-gi ne ant tiek, idant tai negražiai išrodytu.

Tie szvelnucziai, pilni grožybės sutvėrimai, kuriuos czia ant žemės tuo sausligė užkoveiktų, puikavoja sav dailiose Marso szalyse.

Ant planetos, kur kuniszka pajiega nekiek atstoja, moters, kaip ir reikia tikėtis, tapo vieszpatėmis: tenai daugiaus Semiramidų negu Cezarų. Jeigu ant Marso kas karaliauja, tai tik moters, o pasidavusios joms tautos nekiek nesiskundžia ant valdžios.

Tegul skaitytojas neprotauja, kad tai yra pramanymas: vis, ką esam pasakę, iszvesta isz astronomiskų patėmyjimų.

Gerai prisizirėję ir isztyrę, mokslincziai atranda ant Marso zenklus augstos civilizacijos ir kultūros. Klioniuose, kurie guli isztisai nuo sziaurės į pietus link, arba teisingiaus sakant, iszilgai meridianų, jau nuo amžių prakasti gilus perkasai, kuriais varo reikale vandenį nuo vieno ar kito poliaus į vidurines Marso szalis.

Kaip czia ant žemės, teip ir ant Marso yra didelės kariumenės, bet nesulyginamai didesnės ir daug geriaus iszmokintos; tik jos paskirtos, ne kaip jus sav galėtumėte midikauti, idant gožti kraują savo broliams, bet idant daryti jiems kokią tik įspėją naudą. Kariumenė ten stovi ant to, kad atlikti milziniiskus darbus, kasdama placzius perkasus, sulygindama kalnus ir teip toliaus. Tame marsiečiai mato savo garbę.

Ginczams perkratinėti ant Marso seniai jau įstatyti sudai, kurie iszrisza visus nesutikimus tarp atskiryių tautų ir vieszpatysčių. Tiktai neprotaukit, kad tie ginczai kyla dėl kokio žemės gabalo arba karunos, toli ne: ginczai kyla tik už tai, kas daugiaus gero padarė žmonijai. Tokiu budu, sudui parsieina tik nuspręsti kiltą klausymą, ant keno dailies iszpuola didesnis užpelnas priesz žmonių geruose dar-

buose.

Prisizirint į Marsą, pats per savę sziausziasi klausymas: tas Marsas, daug mažesnis už mūsų žemę ir pastatytas prie tam į daug blogesnes sanlygas, atsiekė, vienog, tokią gerovę; kaip-gi augstai priderėtų pakilti žemei, jei nesuvaldomi geismai turtų ir medegiszkos palaimos, savymeilė ir nepabaigtas godumas netrikdintų mūsų žmonijos iszsitobulinimą? Ant žemės ir saulė karszesnė, negu ant Marso, ir szviesadidesnė, ir vandens iki valiai; nėra czia reikalo aikvoti milzinišką vieką, idant dagausti reikalingą gyvascziai geradėjingą vandens laszą.

Sztai, kodėl svarbu mums pažinti visą Marso gyvenimą; pažindami jį, mes turime pajusti gėdą ir sąmonės graužimą, regėdami, kokį augstą laiptą pasiekė marsiečiai, budami daug nemalonesnėse sanlygose.

Mokslo patyrimai aiskiai parodo, kad marsiečiai seniai jau yra atsiekę pilnos visame tvarkos ir tobulybės ir kad jie ilgais amžiais pralenkė ir pervirszijo tą civilizaciją, kuriaja mes, neturėdami tam nėjokio iszmintingo pamato, teip didziuojamės ir giriamės.

Marsiečiai nuo seniai turi bendrijas patobulinimui gyvenimo sanlygų; tenai yra nesuskaitytos armijos (kariumenės) atlikimui reikalingų visuomeinei darbų; mrasiečiai tankiai veda kovą, bet tik plunksna, ant dirvos moksliszų ir visuomenei naudingų lenktynių. Jų gyvenime teipgi gana darbo ir rudeszczij, nes marsiečiai didė daug pasiszvenczia philosophijos, dailos ir mokslų klausymams, pripažindami jiems tą svarbą, kokią mes mokam pripažinti tik pinigų birzei.

Marsiečių artojai, murininkai, žemės kasikai dirba, klausydami szvilpynių, bubno ir patrijotiszų dainų garso. Di-

namitas jiems gerai pažįstamas, kaip ir mums, bet pas marsiečius jis randa tik naudingą pritaikinimą. Jų generolai teipgi neszioja atszizymėjimo zenklus, bet jie visi — tai mokslincziai, dailininkai, inžinieriai, kurie stengias atsiekti tai, ko norėjo Aigypso faraonai, priversdami žmones kasti tvenkinius, perkasus ir net ežerus, idant padaryti derlingais to kraszto smiltynus.

Tik tas yra skirtumas, kad marsiečiai dirba ne po kanczium arba botagu, bet prie szvilpynių ir trimietų balsų, dirba su linksmybe ir noru, isz vien judindami žemę, į taktą muzikai, apsiuoszė dailiais blisgancziais parėdais....

Naujos knygos.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Vertė isz svetimų kalbų P. A. Plymouth, Pa. Spauda ir kasztai „Vienybės Lietuvinkų“. 1901 m. Puslapių 81, su 15 paveikslėliu.

Skaitytojai galėjo pažinti „Pasikalbėjimus“, kada jie buvo spaudinami „Vienybėje“. Tai yra populiariszka, visai prieinamoj kalboj iszguldytos svarbiausios zinios apie žemės pavidalą, kuo ji laikosi visatos plotuose, koki žemės keliai, kas yra saulė, apraszymas mėnulio ir jo judėjimų, apie laiko permainas, apie saulės ir mėnulio užtemimus, apie zvaigždes ir kometas; ant galo, paaiszkinimas, koku budu žmonės įgyjo pažintį to visko.

Skaitytojams ta knygutė gali duoti aiskų numanymą, kaip svietas isz tikrųjų yra sutvertas; ji būtų naudinga broliams tėvynėje ir galėtų būti siuncziama pacztu po juosteles, nes cenzura vargiai ją kliudys.

Morkus ir Aurelionas. Apy-saka isz pirmų amžių krikščionystės. Vertė Vytautas. Tilžėje, 1899 m. Pust. 82.

Knygutėje perstatyta keletas vaisdelių isz gadyinės Rymo cezarų, persekiojusių Kristaus

pasekėjus ir jų tikėjimą.

Knygutes kalba šiek-tiek slzbuuoja, ypacz nevietoje var-tojimas budvardžio ne pirm, bet po paaiszkinamojo daigti-ninko: „sesuo miela“ vietoj „miela sesuo“ ir t.t.

Yvairios žinios.

Popiežiaus turtai. Daugu-mui rodosi ir pati dvasiszkijsa skundžiasi, kad popiežiui izs-plėsza visą žemiszką lobį ir medegiszka jis esąs visai ne-tvirtas. Iz tikrųjų, tai toli neteip dalykai stovi. Sztai trumpa žinia, kokį turtą valdo Leonas XIII. Jo valdžioje yra Vatikano rumai su apie-linke, Szv. Petro bažnyczia Ryme ir nemažai kitokios sa-vasties. Popiežiaus manta (kapitalas) izsneszo 2 milijar-du ir 120 milijonų frankų; metinio pelno tie turtai duoda 120 mil. frankų. Kitais žo-džiais, popiezius gauna pelno 10 mil. fr. kas mėnesis, 2 mil. fr. kas sanvaitė, 411 tukstan-czių kas viena diena, 17 tukst. kas valanda, 285 frankus kas minuta ir apie 5 fr. kas sekun-da. Czia nepriskaitomi nė szv. Petro grasziai, nė Antano izs Paduvos dežutė, nė mokescziai, kurių daugybę sudeda popie-ziui yvairios kongregacijos, zokonai, kolegijos, bažnyczios ir t.t. Kiek viena Lietuva per kunigų rankas nuleidžia gero į szventąjį miestą.

Szintameczzių szalis. Jeigu tikėti suraszams, į kuriuos įtraukti Ispanijoj rinkėjai, tai reiktų pripažinti, kad provin-cija Asturija turtingiausia vi-sam sviete szalis ant senų žmo-nių. Apie moteris czia nėra kalbos, tik apie vyrus, nes rin-kėjais gali buti tik vyrai. A-purbės Lagreo, Morcin, Grado, Villaviciosa ir Carrenno turėjo po vieną, sulaukusį szimto me-tų, rinkėją; apskricziai Siero ir Oviedo turėjo jų po du, o ap-rubė Salas tris, kuriems nuo 103 iki 104 metų. Viens iz

apskriczių — Cangas de Fineo — pristatė dar daugiau senų rinkėjų, izs kurių du buvo pa-siekę 106 metų amžiaus. To-liaus, atsirado keturi seneliai nuo 101 iki 102 metų Boal ap-skrityj, vienas 107 metų apskr. Franeo, du nuo 105 iki 107 m. apskr. Valdes, du 102 ir 104 apskr. Pitona ir ant galo, tris nuo 106 iki 107 m. amžiaus apskr. Parres. Abelnai emus, Asturijos provincijoj, kur 600 tukstanczių gyventojų, at-sirado 28 senucziai, kurie per-ėjo szimtą metų. Tai liudija apie gerą klimatą sziaurinėje Ispanijoj ir apie prigulintį gy-venimo vedimą.

Moters ilgiaus gyvena. Su-rinktos per suraszus yvairiose szalyse žinios sziamė dalyke duoda ypatingas izsgales. Teip paemus Vokietiją: izs 1000 ge-mancziųjų vyriszkių tik 413 pasiekia 50 metų amžiaus, o izs 1000 užgimusių moterisz-kių sulaukia tos senatvės 500 ypatų. Suv. Valstijose vyrų sulaukusių szimto metų am-žiaus, yra 1898, o moterijų 2583. Prancuzijoj, izs 10 szintame-czių tik 3 vyrai, o 7 moters. Kituos Europos krasztuos ant 21szintameczcio izspuola 16mo-terijų. Visuotinai imant, mot-ers gali tikėtis ilgesnio am-žiaus už vyrus. Viena, vaikų mirszta daugiau negu mergai-czių dar pirmoje kudikystėje; o antra, vyro gyvenimą labiaus drumszcia visokios svieto ap-linkybės, kada moteriszka, pri-riszta prie namų, tankiausiai liuosu nuo svieto aitrumų.

Svetimų kalbų statistika. Sztai žingeidus izsztyrimai kiek žmonių kalba koku liežiuviu. Angliszkąją kalbą vartoja 116 milijonų žmonių, rusiszką — 85 mil., vokiszką — 80 mil., prancuziszką — 58 mil., ispa-niszką — 44 mil., valakiszką — 34 mil., kiniszką — 360 mi-lijonų.

Kaip izsreiszkia savo pa-sveikinimą ir pagarbinimą tu-los necivilizuotos tautos? Eu-

ropieczzių numanyme pabuczia-vimas tai yra prigimtas budas izsreiszkimo savo meilės ir prie-lankumo.

Vienog, gentės, neatsitolinu-sios dar nuo gamtos, kaip sztai australiecziai, naujazelandie-cziai, papuas'ai, lygiu budu sziauriniai eskimosai ir karsz-tųjų szalių negrai (murinai) vidurinėj Afrikoj, — buczia-vimo budo visai nepažįsta. Va-karinės Afrikos gyventojai ne-pažįsta nė delnų suspaudimo.

Viena negrų giminė Baton-ga, pakrantėse upės Zambesi, sveikina savo draugus, gulda-mi augsztienikai ant žemės, vartydamiesi nuo vieno szono ant kito ir pliauszkindami del-nais per blausdas. Negrų gi-minė Loangos, o ir kitos juod-uočių gentės, laiko plojimą delnais už zenklą augszto pa-garbinimo. Dahomeos ir viso Afrikos pakraszczio gyvento-jai, izsreiksždami savo paguo-donę, graibsto sveczių pirsztais. Patagonijos ar Ugnėtos žemės gyventojai (pacziuos Amerikos pietuose) izsreiszkia savo prie-lankumą, szokdami į virszų ir parklupdami po kelias eilias.

Polinezijos gyventojai ir malajiecziai atsiseda, pradėda-mi kalbą su vyresniuoju. Ki-niecziai užsideda kepurę pa-garbės zenklui (pas žydus toks pat paprotys — nusiimti jų sinagogoje kepurę, tai panie-kinimo zenklas). Szalies Mal-licollo gyventojai, o teip gi daug kafų giminių izsreiszkia pasveikinimą szvilpimu per dantis.

Ant tulų Didžiojo okeano salų, nekuriuose Indostano (pie-tinėj Azijoj) szalyse, kaip ly-giai keliuose Afrikos pasza-liuose zenklu augsztos guodo-nės yra kada pasuka svecziui ar vyresniamjam, užpakalį. Naujoj-Gvinejoj gyventojai sveikina savo draugus, suplo-dami sav nosį. Iddah'o szalyj mosuoja kumszczia, norėdami parodyti gerus jausmus. Tadė giminėj izsreiszkia pagarbę,

priglausdami deszinijį delną prie kaktos teip, kad nyksztys spaustų nosį.

Virszutinio Nyliaus pakran-tėse (Aigypje) gyventojai, ro-dydami savo jausmus, placziai praveria burną ir laiko teip pridengą plasztaka.

Pasakoja, buk pas nekuriuos eskimosus, zenklui paguodo-nės, priimta patąsyti sveczią už nosies, bet tai vos tikėtina.

Palytėti nosį nyksztuku ir smyliu, teisybė, priimta tautoje Arapahoes, kuri nuo tokio paproczio ir vardą sav gavus.

Kinuos priimta skaityt už didei pritinkanczią dovaną, ka-da senyvam žmogui, jei ypacz jis nedagalijauja, kas atsiunczia grabą.

Pas Europos gentes sveiki-nimo zenklai daug prastesni. Pas rusus, teisybė, dar užsiliko paklanas ik pat žemei ir bu-cziavimas kojų, bet jau pas lietuvius ir lenkus liekti dau-giausiai tik rankos bucziavi-mas (senesniems, vyresniems ir kunigams), o teip gi bucziavi-mas lupomis. Vokiecziai, pran-cuzai ir kiti pažįsta jau tik pa-sibucziavimą lupomis. Anglai jau mažai vartoja ir tą paprotį, užsiganėdindami „shake hand-s'u“, o amerikiecziai, kad ir tėvas sunui, retai kada delną paspaudzia. Mostelėj pirsztu, bumbtelėjo „g...bay“ ir at-likta.

Skaitlinių įstatymai. Pri-vedam dar vieną žingeidų skait-linių sutarimą. Jeigu skaitlių 37 dauginsi antskaitliaus, da-linamo lygiai per 3 (ne augsz-cziaus 27), tai izs to daugini-mo perdėm gausi sandaugmė izs trijų vienokių zenklų.

$$37 \times 3 = 111$$

$$37 \times 6 = 222$$

$$37 \times 9 = 333$$

$$37 \times 12 = 444$$

$$37 \times 15 = 555$$

$$37 \times 18 = 666$$

$$37 \times 21 = 777$$

$$37 \times 24 = 888$$

$$37 \times 27 = 999$$

Atsakymai.

Scrantoniečiai. Kad kunigėliai link seimo dalykų griebiasi už paskutinio galo — tai aisku. Bent apvylimu jie nau-dojasi. Jeigu kun. Kaupas su apvylimu perstatė ir iszrinko pasiuntinius į seimą, tai kuopa gali juos atmest ir iszsirinkt kitus, pagal savo norą, o ne kun. Kaupo.

Dr. J. Szliupui. Reikalina-ga, kad „Freedom“ pasirodytų kuogreicziausiai. Turint laik-raszti rankoje, gausiaus plauks ir aukos ir smagiaus bus vary-ti agitacija. Isz kitos pusės: užmanius, nėra ką tęsti, nes tai gimdo abejonę. Mes tikime, kad visuomenė kas mėnesis paaukaus kasztus iszleidimo.

Darbininkui Scranton, Pa. Zinutę sunaudojome. Malonė-kite visados prisiuntinėti. Siųs-dami angl. laikraszczių iszkar-pas, visados nraszzykite laik-raszczio vardą ir dieną.

Atsiszaukimas.

Iztikus nelaimei ir supara-lyziavojus man kuną, priegtam reumatizmas jau 3 metai kaip mane kankina, atsiszaukiu į jus, mieli tautiečiai, maldau-dams pagelbos. Kokį isztek-lių turėjau, paleidau ant dak-tarų, norėdams pasigydyti ir dabar daktarai sako, kad grįz-cziau Lietuvon, kur tiktai ga-liu pasveikti.

Gelbėkite mane nelaimingą, paaukaudami bent po kiek, kad galėčiau sugrįžti Lietu von.

Mano adresas toks:
Staponas Szeputis,
St. Elizabeth Hospital Room 26
Danville, Ill.

Isz visur.

Jaunoji Holandijos karalie-nė Wilhelmina nusipirko sav vargą: jos neseniai imtas vy-ras, kaip dabar pasirodo, yra pridaręs budams jaunikiu dau-gybę skolų. Dabar visi sko-

Musu dieles.

(Taša.)

Tenai nenuneria paskutinio kailio nuo žmogaus, žiuri, ar žmogus gali užmokėti ar ne; tenai patys žmonės paduoda nuo savės balsus, kada reikia mokesčius paskirstyti. O pas mus, kaip visiems žinoma, valdo ponai ir caras. Jiems rupi, kad žmonės būtų tamsus, neturtingi, prispausti, nes tokius lengviau suvaldyti. Po mūsų caro sparnais mokesčiai labjusiai sunkus varguoliams, nuo nuskurdėlio atima ir pasku-tinę karvę.

Vienog, kad ir daug pinigų išlupa nuo žmonių, viską suėda caro ir ponų reikalai, o ypač kariumenė.

Tai-gi carui atėjo į galvą pakviesti kitas viešpatystes, kad daugiau jau nedidintų kareivių skaitliaus. Nudžiugo kiti žmonės, sako, — bus mokesčių palengvinimas. Bet greitai išlin-do yla iš maišo. Caras, tik netesėdamas ka-riumenę didinti, sako kitiems tokiems pat val-donams, kaip pats: „broliai sustabdykite kareiv-yvystės ugi, turim jau gana kareivių savo rei-kalams“. Apie sumažinimą kareivių skaitliaus čia nėra kalbos nėra: karaliams ir ponams ka-riumenė reikalinga, kad laikyti žmones supan-čiotus ir apziabotus. O ir visi caro žadėjimai yra atvira veidmainystė, nes kviesdams kitus mažinti kariumenę, jis pats skubinasi, kaip gali, padidinti savo kareivių pulkus. Greit po ano rašto išleidimo, caras paskyrė 90 milijonų rub-lių padidinimui laivų skaitliaus. Skubinasi teip-gi daryti mane-vrus ir rengti kareivius į karę. Suvalkų, Kauno ir Vilniaus gubernijos dabar išrodo, kaip gyvos kareivių stovyklės. Neuzilgio Lietuviai neišsitemks savo pačių žemė-je. Tokias tai geradėjystes mes apturime nuo savo valdžios ir ponijos.

Kunigai.

Anksčiaus aš esu minėjęs, kad prie savo geradėjų mes kunigų negalime priskaityti, kad ir jie eina iš vieno su ponais, kad ir kunigams reikalingos mūsų skriaudos. Teip iš tikrųjų ir yra. Tik čia turiu iš viršaus pasakyti, kad visų tų užmetinėjimų negalima anaipol mesti ant visų kunigų. Į tokius reikia priskaityti senes-nejeją kunigų veislę, vyresniusius, kurie už-ima klebonų, džiakonų ir kitokių perdėtinių vietas. Jau, deku! Dievui, yra nemaža kunigų dalis, kuri atjaučia svetimą vargą, mokinasi guodoti žmogų žmoguje ir kunigystėje jieško ne vienos sav naudos, bet ir labo žmonėms. Bet toki kunigai, gali sakyti, patys kenčia per sekiojimus kaip nuo savo vyresniųjų, teip ir nuo valdžios. Toks su kiltėse dvasia ir su

gera širdžia kunigas negauna nė augštesnės vietos, neturi balso pas valdžią ir pats turi apsisaugoti nuo valdžios tarnų. Kiek yra ku-nigų, kurie iki senatvei išbuna vikarais ir ka-mendoriais, dėlto, kad nejtinka vyriausybei.

Tai-gi, kaip matote, kunigas kunigui teip-gi nelygus. Kitam, gal but, išrodys per aštrus pavadinimas kunigų dielems, bet aš čia kalbu tik apie jų dalį, kuri tikrai užsipelno tą vardą. Kiekvienas žino, kokį pelną turi toks klebonas. Už dyką gyvenimas, alga nuo valdžios, rubli-nės ar pusantrarublinės už kiekvienas mišias, mokestys už krikštą, šliubą, palaidojimą ir teip toliaus; toks prabasčius nepažįsta čia nėjokio saiko: ima kiek pasiseka. Jie sako, imam ant Dievo garbės. Bet ir aklas mato, kokia čia Dievo garbė: prabasčius visada įsipenėjęs, jo gaspadinė tartum suris po sviestą voliojas, nuolat svečiai iš ponpalaičių ir urėdninkų, o prie svečių vynas, brangus gėrymai, gardus valgiai, kazyros. Kas visko to nežino? Ir kaip jums rodos, už kokius pinigus tas viskas atsiranda? Žinoma, už tuos, ką nekalti žmoneliai sunėšė Dievui ant apieros. Tegul toki kunigai darytų su išluptais turtais, kaip jiems patinka, bet kam jie dumia žmonėms į akis, kam daro tą viską Dievo vardan?

Tokiems kunigams ištenka žmonių skati-ko ant visko. Negana, ką jis sav lėbauja, gra-ziai visur pasirodo, ant ko užsimano išmeta pi-nigą. Jam ištenka, idant nupirkti sav vyres-nybės prielankumą. Toks prabasčius tvirtai lai-kosi parapijoj dėlto, kad už jį užstoja pats vys-kupas, o vyskupas užstoja dėlto, kad gauna nuo prabasčiaus dovanas pinigais. Ne vienas teip-gi tukstantis lietuviškų pinigėlių nukeliauja kasmet į Rymą. Tai kur-gi tav persekios tokius gerus prabasčius!

Prabasčiui rupi teip-gi ir svietiška val-džia. Paziūrėkit tiktai: toks pavieto načelnin-kas arba ispraunykas, toks policijos pristovas, ar žemskių viršininkas, kamisorius ar pasred-nykas, kur buvė-nebuvė, užvaziuoja pas kle-boną, ten vaišinasi, puotauja, kazyruoja. Pa-klauskit, kam tokiam prabasčiui susidėti su mūsų neprieteliais, kitokio tikėjimo ir tautos, kurie tyko tik mūsų prapulties ir susibėgo čion, idant mus iš visų pusių skriausti? Ar pritinka tai kunigams?

Ar pritinka ar ne. klebonai visai apie tai nemislyja. Jiems patiems gerai, tai ir gana. O turėti valdžios urėdninkus savo pusėje, tai labai geras daigtas. Jeigu kokios, vis yra at-spirtis.

Vienog, ant savo brolių naudos toksai kle-bonas niekad nepasako valdžiai gero žodžio. Jam tai nerupi. Kada prasidėjo Lietuvoje tau-

tiškas judėjimas, atsirado daug prabaščių, kurie siundė valdžią prieš platintojus šviesos. Tokių kunigų ir dabar netruksta.

Tegul skaitytojas neišdėda savį galvą, kad aš noriu, taip kalbėdams, paniekinėti tikėjimą. Taip visai nėra. Ir geriausia darbe buna blogi tarnai, o tokiais blogais bažnyčios tarnais yra nekurie iš mūsų prabaščių. Geresniejie kunigai patys jų nepagiria, bet prieš žmones turi tylėti, bijodami persekiojimų.

Mes iš visų pusių apsupti tokia daugybe prispaudimų, neteisybų ir skriaudų, kad sunku mums jas visus ir tikrai pažinti. Mes turim nors kartą apsidairyti aplink save ir išskamantinėti, kas gera, o kas negera. Dairykites, žiūrėkit, įšiekokite rodos galvoje, o tada aiškiai pamatysite, kad nė viskas gera, kas mums rodosi. O jei taip yra, tai patys susekkite teisybę. Mokinkites atskirti kviečių grūdą nuo pelų.

Žmonės visame sviete bunda, susipranta, nukrečia nuo savo pečių visas nereikalingas sunkenybes. Ar gi mes tik amžinai snausim ir duosim rėplioti po mūsų sprandą visokiems dykaduoniams?

Lietuvių vargas.

Paklauskime dabar savęs: kas mus neįspaudžia, kas mus neengia? Prisimynę kojomis siurbia mūsų gyvastį ponai su savo dievuku — caru, skriaudžia kunigai, slogina urėdninkai, mes neturim nė teisingų įstatymų, nė apsigynimo nuo piktadėjų. Kruvinas mūsų prakaitas pripildo dykaduonių kišenių turtais, jų gerklę vynu ir skilvį gardumynais. Mūsų apsilėidimas išspraudžia galinčiams į ranką rykštę, kuri mus be mielaširdystės plaka.

Pažiūrėkim, ką mes už tuos visus kentėjimus turime? Trijose Lietuvos gubernijose: Suvalkų, Kauno ir Vilniaus 1897 m., per surašus, priskaitė 3,746,300 gyventojų; žemės visoje Lietuvoje yra 8,255,457 dešimtinų. Bet kaip ji visa padalinta? Ar gal jums rodos, kad ji žmonių rankose, bent didesnė dalis? Taip nėra; štai pažiūrėkit. Valsčionių rankose, ką jie gavo po baudžiavai, yra iš viso tik 3,644,907 dešimtinų; o dar tame plote randasi dykžemio (nederančios dirvos) 240,602 dešimtinės. Kita žemė, tai yra 4,610,550 dešimtinų, priguli ponams, carui, viešpatystei, bažnyčioms, kariūnėm ir taip toliaus.

Jeigu iš skaitliaus gyventojų atmesim net 342,000 ponų ir valdininkų (o jų toli nėra tiek), tai pasirodys, kad 3,404,000 žmonių išpuola tik po vieną dešimtiną žemės (atmetus dykžemį)! O iš tos žemės, jug, mes visi mintam, apmokam į viešpatystės išdą duoklę, užlaikom visokius urėdninkus, kariu-

menę. Negana dar to: Kauno ir Vilniaus gubernijose ta žemė kaipi ne žmonių. Valsčionys turi ją išpirkti ir kasmet moka išdui galybę pinigų: 1898 m. tos dvi gubernijos sudėjo išpirktinių mokesčių 2,905,753 rublių, nors daugumas valsčionių yra jau seniaus išpirkę žemes. Suvalkų gubernija moka išpirktinius pinigus po kitokiais vardais — padumės ir dirvapinigių, kurių 1898 m. sudėjo 625,132 rublius.

Skaitlinės nemeluoja — tai yra juoda ant balto. Pavartykit smegenis ir padumokit, ar taip priguli buti.

Negana to, kad valdžia lupa mūsų turta. Mes jai turim atsimoket ir gyvais žmonėmis. Kas metai į rusišką kariūmenę ima iš Lietuvos stipriausius vyrus po 9500 iki dešimts tukstančių. Tarnaut reikia po 4 metus, tai išeina, kad nuolat kariūmenėj vargsta po keturias dešimts tukstančių mūsų brolių. Kita tiek prasišalina nuo tarnystės, iškeliaudami į Ameriką ir kitas šalis.

Iš 1,564 milijonų rublių, kuriuos surinko Rusijos išdas, 1898 m. tik 33 milijonus paskyrė ant tautos apšvietimo. Lietuvoj mes nuo valdžios negaunam ant iškalų nė jokios pašelpos, o už tuos pinigus, ką sudedam nuo savės, mums pastato kokias učilkas, duoda kokį burlioką už mokintoją ir veda mūsų vaikus į prapultį, drausdami prigimtą kalbą ir tėvų tikėjimą.

Išmesdama šimtus milijonų ant užlaikymo kariūmenės, valdžia nieko visai nesirupina apie įtaisymą pas mus fabriku, pakėlimą ukės, palaikymą pirklystės. Ką duoda mums ukės, mes parduodam į svetimas šalis už šunspinigą, negalėdami ant vietos suvartoti ant ko geresnio. Viena Kauno gubernija 1898 m. davė 684,000 pudų linų; vietoj ką čia perdirbt, veža juos į tolymą Holandiją ir tie mūsų pačių linai vėliaus grįžta pas mus kaipo holendriška drobė, už kurią mes pamokam dešimteriopai. Taip eina ir su viskuo. Nėra fabriku, viskas eina už pamestinus pinigus, nėra žmonėms darbo ir jie gangaruodami iš bado, meta savo šalį ir dingsta svetimose vilnyse.

Sunki ateitė laukia mus, jeigu mes nenu-trenksime nuo savės tą baisią slogą, kuri laiko savo žnyplėse mūsų kraštą ir žmones.

Žmogus.

lintojai puolasi prie karalienės, kad užmokėtų, bet toji nenori kentėti už jaunikio klaidas. Dabar su karalienės vyro vėkseliais mekleriuoja žydai ant Amsterdamo biržės. Tai tav ir prielaidinis.

Prancuzijos parlamentas priėmė užmanymą, kurs, tapęs įstatymu, panaikins toje szalyj katalikiskus kliosztorius (kitokių ten nė nėra). Popiežiaus pasiuntinis dėl to atsitikimo pametė Prancuziją, idant parodyti Vatikano rustybę. Gerai padarė, nes Prancuzija seniai jau laukia tokių geradėjų prasiszalimo.

Vokiečiai pastatė Kinuose pirmą aludarę. Europos apszvietimas tarp kiniečių padarė pirmą savo žingsnį.

Airiai nepaliauja mėtę savo tėvynę. Pereituos metuos nuo žaliosios salos iszkeliavo 47,288 žmonės, isz kurių skaitliaus į Suv. Valstijas atkeliavo 37,765 ypatos. Žmones vaiko po svietą nė kas, kaip sunkus vargas.

Rusijoje, Odesos mieste, neteko darbo 35,000 darbininkų, o Charkove — 20,000.

Studentas Piratov's, nuvarytas į pulką, dabar pasmerk-tas myriop už tai, kad sudavė oficerui per žandą.

Portugalijoje, mieste Aveiro, žmonių minia uždegė tyčiomis jezavitų kliosztorių, isz neapykantos prieš tuos dvasiszkus tėvus. Susilaukė.

Vokietijos valdžia uždraudė mokinti lenkiszką kalbą visose Poznaniaus gimnazijose.

Lenkiszkas laikraszt. „Kraj“ paduoda tokį lenkų skaitlių: Rusijoje 10,486,000, Vokietijoje 3,627,000, Austrijoje 4,270,000, Amerikoje 1,600,000, kituose krasztuose 50,000; isz viso 20,033,000.

Svarbi žinia.

Pennsylvanijos valstijos leigslatura ketina išleisti tokį įstatymą, kad šitoj valstijoje uždrausta būtų duoti darbą svetimžemieciams, neturintiems ukėso raszty. Kas norės gauti darbą, turės parodyti rasztus.

Visiems, kurie neturi dar raszty, pridera kuonogreiciausia jas išsiimti. Reikia teipgi pramokti nors kiek angliskai, kad galima būtų duoti atsakymus ant klausymų.

Reikalingi du geri vyrai, kalbanti lietuviskai ir lenkiskai. Darbas Grosersztoryje — gera mokestis.

Pasiklausti pas:

Joe Harris

103 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Prakalbos.

5 Geguzio, Vytauto Mokslo Draugystė Pittsburge apvaikszcijos geguzinę darbininkų šventę, salėje Silver palace Hall, No. 1805 — 5-th Ave. Keli darbininkų szalininkai laikys prakalbas apie yvairius darbininkų reikalus.

Visi lietuviai iš paties Pittsburgo ir jo apielinkių užkveciaimi meilingai susirinkti ant tos darbininkų šventės.

Komitetas.

Susirinkimai.

Tėmykit, New Britaino Lietuviai. Brolių Lietuvių „Citizens Independent Kliubas“ davė atspausti naują konstituciją, kurioje padidino įstojimą pagal metus net iki \$6,00. Ant ateinancio susirinkimo, kuris bus 5 d. Geguzio (May), nauji sąnariai bus dar priimami už tą patį nepakeltą mokestį. O po virsz-minėto susirinkimo įstojimo mokestis bus pagal naują konstituciją. Kas nori prigulėti prie tos tautiskos draugystės už pigesnius

įraszus, tai turi pribut ant ateinancio susirinkimo 5 Geguzio. Protokolų sekr.
A. Valinczius.

T. M. D. kuopos susirinkimas bus subatoje, 14 Geguzio, 8 val. vakare, pas p. Macziulaitį, 215 Sharp str., Baltimore, Md., ant kurio užkveciaimi visi sąnariai ir tautieciai kuoskaitlingiausiai susirinkti bei prisiraszyti.

S. K. Baltruszaitis.

Pajieszkvojimai.

Asz, Andrius Guzaitis, pajieszkau savo brolio Karoliaus Guzaicio, paeinancio iš Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Padovinio valseciaus, kaimo Putriszkių. Kaip jis Amerikoje, bus jau 11 metų; pirmiaus gyvena Sheboygan, Wis. Meldžiu jo paties arba kas jį pažįsta, duoti man žinią.

A. Guzaitis,

Box 100

Seymour, Conn.

Teatras.

Baltimore, Md., Geguzio 7 dieną, bus atlikta teatre tragedija „Mindaugis, didysis Lietuvos kanigaiksztis, vieszpataves XIII amzyje“.

Perstatymo vieta — Germania, Maennerchor Hall, 410—412 W. Lombard str. Pradžia nuo 7:30 valandos vakare. Tikietai bus trejopi: 50—35—25 centai.

BroLIAI ir sesers! visi esat užkveciaimi susirinkti kuoskaitlingiausiai, nės pelno dalis bus paskirta ant kankintinių už lietuvsytę.

Tikietus galima pirkti pas sekancias ypatas: 1) M. Kabaszinskiene, 214 W. Camden str., 2) Augustas Bertas, 620 W. German str., 3) V. Nagurauckas, 1823 W. Mulber str., 4) K. Baltruszaitis, 641 W. Lombard str., 5) M. Radaviczia, 705 W. Lombard str.

Komitetas.

Ietuviszki kriaucziai

Siuva pagal naujausias madas ir sistemą Amerikos, visokias drapanas, kurios dailiausiai žmogui pritinka. Teipgi pataiso senas ir czystai išvalo plėmus. Visi pas savus.
J. K. Jaroszeviczia & J. Gvazdinskas
309 Millbury str.
Worcester, Mass.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikiš. Puslapių 32. Daugumas ras toje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.
Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Paveikslas**Dr. V. Kudirkos.**

Didumo — 19 coliu ploczio, 24 coliu augszczio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsitarnavusio tautiecio privalo rastisi kiekvieno lietuvio namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą trusė ant naudos savo tautiecių ir tėvynės.

CASH for acceptable Ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

Mylimi mano prieteliai.

Sziuomi paduodu žinią Jumi, jog mano „Kantoras Bankinis“ kursai per daug metų talpinosi po numeriu 1012 Carson st. dabar jau randasi po numeriu 1118 ant tos paczios uliczios ir toj paczioje pusėje tikrai antram bloke.

Kaip iki sziam laikui, teip ir toliau mano Kontore, galima bus atlikt visoki reikalai naudingi dėl mūsų brolių, kaip tai:

Pardavimas laivakorezių (szipkorezių) ant greiciausių ir drucziausių laivų, ant visų linijų.

Siuntimas pinigų į visas dalis svieto.

Pardavimas tikiety ant gelezinių kelių.

Rodos davimas ant visokių provų Lietuvoje.

Paraszymas doviernaszčių ir kitokių dokumentų dėl vedimo provų.

Paraszymas aktų ir kitokių dokumentų dėl pardavimo arba randavojimo žemės ir kitokių turtų likusių Lietuvoje.

Atėmimas dalių, ir paskolintų pinigų.

Vienu žodžiu paraszymas visokių dokumentų, lyginai kaip pas Rejentą Lietuvoje ir t. t.

Paduodamas tą žinią isztariu padėkavonę visiems mano prietelems, už tai jog buvo teip meilingi atsilankyti pas mane su visokiais reikalais, kuriuos išpildžiau dėl kožno vieno teisingai, o per tai galėjau pakelti mano Bankinį reikalą teip augsztai jog dabartinem laike atsilanko pas mane su visokiais reikalais ne tikrai mano broliai Lietujej arba Lankai, Slovakai, Rusinai ir Vengrai, bet ir kitokios tautos, kaip tai, Anglikai, Vokieciai, Prancuzai, Italai ir t. t.

Kaip jau visiems gerai zinoma, jog iki sziam laikui mano darbai buvo naudingi dėl kožno vieno. Deltogi prizadu ir ant tolymesnio laiko tarnauti dėl mano brolių teisingai ir užtikrinu, jog visada turėsit naudą iš mano tarpininkystės atlikime jūsų reikalų.

Nuolankiai meldžiu Jus mylimi prietelei kurie pažystat mane, o esat išzvaziavę į kitus miestus, idant paaiszkitemet mano pasidaravima tiems, kurie manę nepažysta idant kožnas vienas atsiszauktu prie manęs su visokeis reikalais, o bus liuosas nuo zydyszkių žabangų. Rupinkitės mylimi brolei idant mes visi kaip vaikai vienos motinos Lietuvos glaustumės į vienybę ir nesikabintumėm ant zydyszkių meszkerių.

Velydamas visiems mano prieteliam konogeriausio pasivedimo

Pasilieku

Suguodone

P. V. Obiecinas

1118 Carson st.

S. S. Pittsburg, Pa.

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame išdirba skaniausią, geriausią ir sveikiausią ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J

PETER BREIDT

Locninikas.

Ar esi kureczias??

Kožnas kuris yra kureczias yra isgy as nauju musų iszradimu; kurie apsigema kurti yra neiszgydomi. Naujas ir lengvas budas. Apraszkyk savo negalę. Agzaminavojimas ir roda dovanai. Kiekvienas gali gydytis namie be didelių kasztų.

Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

Boston Shoe Store

26 E. Main st. PLYMOUTH, P.A.

Mes katik gavome szvezių pavasarių czevrykų vyrizkų, moterizkų ir vaikų, viel yra Junijos darbo, parduodame uz visai pigę prekę. Tel. poe-gi czevrykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamėgink, o busi uzganėdintas.

LIETUVISZKAS HOTELIS

PETER NOVAS

98 Northampton st.

WILKES-BARRE, PA.

Geriausia užeiga keleiviams ir nakvynė Skanus gėrvmai, kvepentni cigarai. Restauracija pirmos klasos. Lietuviai nepamirszkite.

TEMYKIT!

D. KABATCHNIK,

Gelumbiu, Skrybeliu ir wisokiu vyrizsku drapanu pardawejas,

PERSIKRAUSTYS

apie 27 Gegužio po

No. 55 E. Main st.

(SWEITZER NAME)

kur pirmiaus buvo WHITMAN & Co.

tarpe Chas O. Connells, cigaru krautuwes ir Loughreys krautuwes.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szj bei tą dasizioti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių ariekų, ar cigarelių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

ZINGEIDU IR AKYVA
DĖL SVIETO.

OFFICE 256 Grand str.
& 313 Bedford Ave.
Brooklyn N. Y.

Tikrai vlenatinė gydykla ant užzeldinimo plaukų ant praplikusių galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiko plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: musų gyduole nustabdo Dantų skaudėjimą į keles minutes. Mes savo gyduoles gwarantavojam. Prekė tik 20c. Imant 6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu ir į svetimas szalis. Budas kaip jas vartoti yra parodytas keliose kalbose. Norint gauti visą rodą su informacije per laiszką adresavokit sziteip:

The J. M. BRUNDZA CO. Chemists
Box 2361. New York. U. S. A.

NEIKITE PAS SVETIMĄ

bet pas

V. SAVA

13 Canal Street,

WILKES-BARRE, PA.

Degtiuė ir Alus kvieczia lietuvius.

Del vyru tiktai.

Asz kencziau daugelį metų, kaip pasekmę jaunystės iszdykumo ir perzengimą isztatymų prigimties. Asz iszleidu szintus dolerių ant daktarų, nerandant pagelbos. Galians, lankantės savo szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro Viennoje ir jis davė man gydolių, kurios mane visizskai iszgydė. Asz apie tai pagarsinau savo draugams ir tie, kurie kentė phizizskai, bandė ir iszgydytis tapo. Tada asz visizskai pereiliudijau, kad kiekvienas kencziantis nuo tų ligų, gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad daugelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz paslyzau suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz garsinu vien dėlto, kad ezi žinia ne vienam gali būti naudinga. Jeigu reikalaujete, raszykite idėdami markę ant atsakymo ir asz atsiusiu jums tą receptą lietuvizskoi kalbot. KAREL JOHNSON, 32 Hohman st., Hammond, Ind.

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.

(Patent Attorneys)

Evans Building, WASHINGTON, D. C.

TRAJANKA

(APSERGETA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinaneczios, kuri susideda isz 52 visokių zolių, szaknų, zievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svoro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1.00 už svarą.

Perkucpziams 10 svarų už \$6.00.

G. Hoffmann

lietuvizskas aptiekorius

103 Grand str.

BROOKLYN, N. Y.

Caecilia Hall.

GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry str.

BROOKLYN, N. Y.

Kambariai draugyszčių susirinkimams. Svetainė parsandoma dėl veselijų, balių ir tt. Gėrymai pirmos klasos; vynų visokios skyriaus, likierių ir Lager Bier.

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyczia.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klasos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszką rodą.

Todel nepamirszkite jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia,

INOSKALTYKAI

Kapitalistai sako: kad ką darbininkai užmano ir veikia, tai tas yra niekai. Mus darbininkų kuopelė matydama jog musų sunkiai užribti pinigai tenka pavieniams karcziamininkams. Taigi, uždėjome darbininkizską karcziamą, kur lietuviai po sunkaus darbo galės susitrinti savo spēkas. Keleivai pribavę isz kitų vietų gaus pas mus meilingą priėmimą ir prieteliszką rodą.

Lietuviu Prekystes SALONAS.

785 Bank str. WATERBURY, CONN.

Juozas Czernikas,

duodu visiems žinot, jogei parduodu LAIVAKORTES (szifkortes) ant visų linijų ir greicziausių Laivų jurėmis ir už pigiausią prekę.

Teiposgi siuncziu pinigus į visas evieto dalis greitai ir pigiai. Norintie kal piningai į tėvynę siuncziami nepražutų ir greit nueitų, tegul kreipiasi pas: **Juozą Czerniką,**

13 S. Canal str.

Wilkes-Barre, Pa.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newsdealers. **MUNN & Co.** 361 Broadway, New York Branch Office, 625 F St. Washington, D. C.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo isz rastas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai Kryzius tas veik prasiplatino Vokietijoj, Francuzijoj, Skandiuviuoj ir kitose Europos szalies, ir sziaudien yra labiausiai pagėdaujamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma tarp muskulu kaip ir sanariu Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nervizkuma, Nervu nusilpnėjima, Silpnuma, Prastota Nerwu Gyvuma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotvinguma, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Sustengima, Drebuli, Neuralgija, Apopleksija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudėjima ir vsias Nervizsko Systemo sugėdimus.

Veikmė jo apsišveistia vati per save begyje keletos dienu, bet kartais uztrunka keles dienas.

Kryziu reikia nesziut diena ir nakti, pakabinta ant szilkinio szniuruko ant kaklo, angescziai szirdines indoubos. Mėlynoji pusė turi but in apaczia apversta. Priesz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė. Kryziu in truputi drungna geriausio ukusio skystima ir laikyk per keleta minuociu. Vaikame ziurint pagal amziu, ukusa reik su vandeniu atskiesti. Prekė to Kryziaus yra vienas doleris ir gvarantuojame, kad jis suteiktokia at nauda kaip kad veriansieje elektrizki dirzai. Kasznuojanti penkiolika bei dvidezimita sykiu daugiau. Koznas szeimynos sanarya, aveikas ar ligotas, niekadus neturi but be to Elektrizsko Kryziaus, kura yra geriansiu gelbėtojum priesz vsioklas kuno negales ir skausmus. Prieszisk viena dolerj per

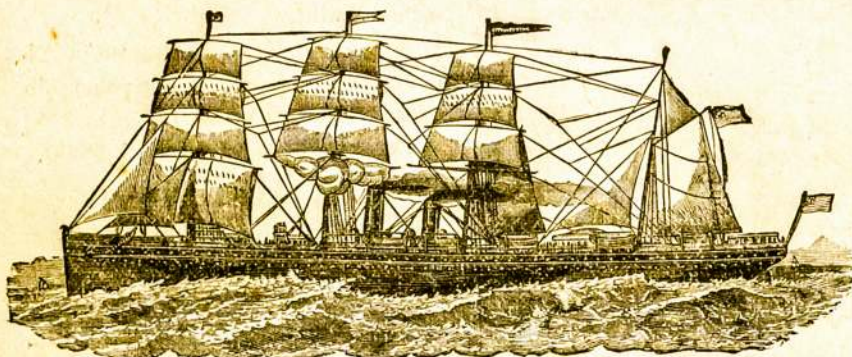
expresa, ar money orderj arba registruotoj gromatoj, o mes tametai savais kasztais pasiusime viena Elektrizska Diemanto Kryziu, arba 6 uz \$,60. Gaunamos tuketancziais rekomendacijas nuo ypatu kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryziaus iszsigydė. Yra uztektina dėl parodymo jo magiszkos galybes. Szta! pora tekliu rekomendacijų:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryziu nuo 21 Kovo ir persitkriau, kad tas kryzius tikrai teip pagelbingas, kaip sakėtė. Per ilga laiką asz negalėjan valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjan: visada turėdavau laikyti ją pariszta. Po naudojimo begy dviejų sanvaiciu jusų Diemanto Elektros Kryziaus galėjan apsieiti jau le pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibira vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums uz teip didelė suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 2655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog epsiemiau agentyste ant labaigerų liniju. Taigi parduodu Lavakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Uztkrinu jog su, nuo manes pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarj per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl sveteliu, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zinau patiks dėl lietuviu ir nei prabaszezius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

KAZUNO

TRAJANKA, TRAJANKA, TRAJANKA!

Privalo rasti kiekvienoje szeimyniszkoje stuboje, nes yra svarbi naminė gyduolė.

Trajanka suramina nuvargusius nervus, pagerina smoką ir apmalszina **Gumba.** 65 ct. su prisiuntimu per paczta.

GUMBO--KURA, GUMBO--KURA.

Senei laukta gyduolė nuo Gumbo, patrukimo, skaudėjimo po krutine ir tam panaszių ligų, Gumbo-kura ne tik apmalszina, bet ir praszalina Gumbą \$1.00 uz praparetą su prisiuntimu \$1.25.

Raszyk pas aptiekoriu:

L. M. KAZUNAS,

107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

Padaro kitoki

kurias isz pavasario gyduoles pasirenki. Jei senei vartoji kiek, turi imti tokiu kurios gvarantuojamos dėl czystumo iszdtrbimo, szitos yra.

Severa's Blood Purifier

gyduolė dėl nervu atgaivinenti czystija ir daugina kraują, ir naikina nesveiką kilusę isz nezczysto kraujo neramumą, patrotyjimą energijos ir slobnumo.

Prege \$1.00

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydulės yra gaunamos pas A. Groblevski, 111 Main str. Plymouth, Pa.

Dr. Leonard Landes,

Lietuwiszkas Daktaras.

134 E. 24 Ul. New York.

Garsingus gydytojas vyriskų ir moteriskų ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbucziuose; Vielniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdetiniu mokslo Labanon, Bellevue, Port Graduale Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visu slaptu ir paprastu ligu, kaipotai: plaucziu, kepenu, skaudėjima viduriu galvos, nepomietj, apalpima, skaudulius, zaidas, tynima, moteriskas ligas ir nevaisinguma. Gydymui nerviskų ligu reikia naudot elektrikinas prietaisas.

Ligas lytiszku daliu

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uzdegima žarnu, iszdziuvima pieno, skaudėjima lupu, nosies, akiu, ausu, nustojima pajiegu ir t. t. Iszgydymą uztkrinu kiekviename atsitikime. Chroniskas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas uzlaikau slapybeje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto, iki 1 po pietu, nu 5 po pietu iki 8 vakaru. Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Uzpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metu, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda druta ir gerą materija ir už pigę prekę.

Teipogj senus ant nauju perdriba.

Visi pas savo Tautietj.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Parodos uz rupestinga, teisinga ir artistiska iszdirbima.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi gudotiniems Kunigams ir gudotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszeziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metu užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktikę ir dėl to galiau wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

